

ZNAMENÍ DOBY

1/2000

cena 12,-

„ŠŤASTNÝ“
ŽIVOT ZÁVISLOSTÍ

„Šťastný“ život závislosti	3
Klub závislých – jak vystoupit?	6
Útěk ke „svobodě“	7
Kouření – „startovací droga“	8
Zdraví a jedenadevadesát let	10
Život z perspektivy 104 let	11
Klid a soulad - největší bohatství	12
Jak žít plný život	13
Drama každodenní realitou	15
Když přijde den „D“	18
Pošta z Indie	19
Host je dar od Pána Boha	19
Osm měsíců po zemětřesení	20
Proč to všechno?	21
Česká biblická společnost	22
Ručně psaná Bible	23
150 let snad stačí	25
Dokonalý obhájce	26
Budme opatrní	27
Já, nebo modlitba?	27
Jak se modlit za naše děti?	28
S Ježíšem je vždycky potíž	30
Moje přítelkyně Jana	31

Znamení doby – křesťanský pohled na svět. Ročník 32, číslo 1/2000. Vydává a objednávky přijímá Advent-Orion s. r. o., vydavatelství, Roztocká 5, 160 00 Praha 6 – Sedlec, tel.: objednávky 33 32 16 21, fax 33 32 37 41, mobil 0603/ 55 36 28, e-mail: advent.tr@iol.cz. Šéfredaktor Marek Škrla. Tiskne Alfaprint Martin, SR. Vychází dvakrát ročně. Cena jednoho výtisku 12 Kč. Nevyžádané příspěvky se nevracejí. Registrační značka MK ČR F 5077. ISSN 0231-6439. Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha č. nov. 5094/95 ze dne 3. 2. 1995. Foto na titulní straně Michael Photobank, strany 3 a 7 Lubomír Kotek, ostatní archiv redakce.

BLUDIŠTĚ

Určitě znáte ten zvláštní pocit, když se poprvé ocitnete ve zcela vám neznámém městě. Vystoupíte z vlaku, autobusu či letadla a snažíte se rychle zorientovat. Všechno vyřeší mapa, ochotný kolemjdoucí nebo řidič taxíku. Jednání máte v devět a na vaši cestu je dost a dost času. Spokojeni vystupujete poblíž hledané ulice a s půlhodinovým předstihem vyrážíte k cíli, který je na dohled přímo před vámi. Je to tak jednoduché, teď doprava, pak doleva, rovně – a je to. Jenže ouha, místo kýžené budovy stojíte u překrásného parku. Hledaný dům se na vás usmívá pro změnu někde nalevo. Nevadí, teď už to bude bez problémů. Tak ještě jednou zahrnout a... překopaná ulice. Nervózně nakouknete na ciferník hodinek, ještě se to dá – ještě deset minut.

Už neriskujete, ptáte se na cestu a místní znalec vám s porozuměním vysvětlí tu nejsnazší cestu k cíli. Přidá úsměv, který vás uklidní. Je devět a kýžená budova se na vás šklebí opravdu z nevelké dálky, leč dělí vás nevysoká, ale přece jen zeď. Ulehčeně vyrážíte podél zdi s vědomím, že dovnitř přece nějaké dveře vést musí. Pravda to je, ale vaše smůla je přímo úměrná velikosti areálu, vybrali jste si prostě tu delší cestu. Brána byla za rohem, ale na druhé straně. Je devět patnáct a vy probíháte recepcí. Za pár minut se vracíte zpět. Už nespěcháte, pozvali firmu, která měla přijít s nabídkou až po vás.

Úsměvný příběh, že? Jenže je to pouze jedna z mnoha variací na téma život. Tentokrát přišel aktér děje jen o dobrou zakázku pro svou firmu, ale díky bloudění přicházejí lidé mnohdy o víc. Zabloudit v zimě ve vysokých horách, to už není jen o ztrátě peněz, a zabloudit při hledání zaměstnání, partnera či životního stylu, tam jde ještě o mnohem víc.

Celý život se možná trochu podobá bludišti. Každý človíček se probíjí spleť ulic a uliček a hledá tu svou nejlepší cestu k cíli, ale k jakému vlastně? Při pečlivějším pohledu nelze nevidět, že v tom lidském hemžení je více bloudění než poutníků, kteří vědí, kam jdou a kudy se tam dostanou.

A právě proto stojí toto téma za přemýšlení – jak nezabloudit v našem křivolakém světě. Každý jsme jiný a na každého z nás čeká mnoho nebezpečných odbočení, která vypadají na první pohled docela zajímavě a schůdně, jenže na jejich konci zjišťujeme, že jsme u konce cesty a mnohdy i svých sil. Na hledání dobré cesty životem není nikdy pozdě, vždy se dá alespoň něco změnit k lepšímu. Pokud žijeme, je stále čas změnit třeba úplně směr cesty. Obrátit se a jít dobrou cestou ke skutečnému a reálnému cíli.

V tomto čísle časopisu Znamení doby nenajdete žádný návod, jak se vyhnout všem možným rizikům naší pozemské cesty, ale spíše můžete zastavit a přemýšlet nad věcmi, které mohou potkat kohokoliv z nás. Tentokrát jsme se více zastavili nad tématem různých závislostí a možností řešení těchto problémů. Najdete zde zamyšlení nad zdravým životním stylem, vyprávění o lidech, kteří pomáhají těm, kdo se ocitli v nouzi, i zamyšlení nad duchovní oblastí našeho života.

Věříme, že si v tomto časopisu každý najde něco zajímavého pro radost i povzbuzení.

ZA REDAKCI MAREK ŠKRLA

„ŠŤASTNÝ“ ŽIVOT ZÁVISLOSTÍ ANEB NÁM SE TO NEMŮŽE STÁT

Bylo by zajímavé zjistit, kolik papíru už bylo popsáno na téma drogy. Otevřeme-li v dnešní době kterékoliv noviny, je téměř jisté, že se v nich s tímto tématem v nějaké formě setkáme. Ať v podobě novinové zprávy o zadržení gangu překupníků (v poslední době i policistů), v černé kronice nás nepřekvapí strohé sdělení, že se zase jeden narkoman předávkoval a doplatil na to. Zvykli jsme si na různé, více či méně seriózní reportáže v časopisech či televizi, které se snaží téma, pro dnešní společnost tak hrozné a zároveň lákavé, zmapovat.

Máme-li tu odvahu, můžeme se zeptat, zda ty stohy papíru a kilometry filmu k něčemu byly. Jsme moudřejší, vyrovnanější a odolnější, abychom dali vlastnímu životu smysl a uměli pomáhat těm, kteří nemají sílu odolávat svůdnému světu drog, který nabízí bezstarostné opojení? Další řádky jsou určeny především těm, kteří se nebojí na tuto otázku odpovědět ne, popřípadě s odpovědí váhají.

Přístupovat k problému závislosti na drogách je možné mnoha způsoby. Je možné se tvářit, že tento problém neexistuje, popřípadě že se nás osobně netýká. Dále je možné připouštět si, že cosi není v pořádku a dožadovat se nějaké intervence ze strany státu, neziskových organizací, nadací, krizových center, církví, rodičů atd.

Pak se zde nabízí možnost varovného zdvižení prstu, moralizování, odsouzení – a to vše v dobré snaze pomoci ohrožené společnosti. Lidé, kteří se s drogami setkávají tak, že dennodenně vidí jejich devastující účinky na svých blízkých nebo na klientech, o něž pečují, mají také své rozmanité přístupy, postoje a strategie.

Nejbliž k droze má ten, kdo ji užívá, kdo bez ní nemůže být, kdo ji miluje i nenávidí. Jaký je vztah mladého ohroženého člověka k droze, jak se utváří a vyvíjí? Odpověď na tuto otázku by nám mohla pomoci nahléd-

nout na kariéru závislého člověka jako na proces, který je podmíněný mnoha okolnostmi. Čím lépe porozumíme tomuto procesu, tím blíže můžeme být lidem, kteří se nacházejí v kterékoliv jeho fázi. Vzhledem k tomu, že vztah lidí k drogám je jiný v různých obdobích, musí být i pomoc, která chce být účinná, různá.

V dnešní době můžeme zapomenout na obraz narkomana jako špinavého bezdomovce bez vzdělání a zázemí. Odborné

publikace uvádějí, že současní uživatelé drog jsou převážně středoškolští studenti mezi šestnáctým a dvacátým rokem; většinou nemají potíže se studiem, pocházejí z dobře zabezpečených rodin a o drogách mají spoustu informací. Statistiky jsou v tomto směru velmi kruté.

Nebudu se dále zabývat tím, proč se mladý člověk stane časem závislým narkomanem, ani tím, jak to udělat, aby byl znovu tím úspěšným bezproblémovým, „plnohodnotným“ členem naší společnosti (ostatně o tom jsou ony na začátku zmíněné stohy papíru a kilometry filmu).

Pozornost bych chtěla věnovat popisu vývoje jeho vztahu k droze a naznačení možností přiměřené pomoci.

Závislost na drogách samozřejmě nevzniká ze dne na den. Je to příběh s určitým začátkem a mnohdy tragickým koncem. Žel, že to jsou jediné hranice, které ve vývoji drogové kariéry člověka můžeme určit. Přechody mezi jednotlivými stadii nejsou jasně zřetelné, nejméně pak pro člověka, kterého se týkají. Vznik závislosti se dá poměrně dobře přirovnat k trychtýři. Existuje v psychice každého člověka, ale jeho charakteristika (tzn. horní a dolní obvod, výška a „kluzkost“ stěn) je značně individuální. Právě obraz trychtýře zvýrazňuje to, že není možné určit jasné předěly mezi jednotlivými fázemi závislosti.

Představme si, že člověk, který se s drogou ještě nikdy nesetkal, stojí na okraji svého pomyslného trychtýře. Do kontaktu s drogou (kromě alkoholu) se u nás dostává přibližně 60 % teenagerovské populace. Děje se tak při různých příležitostech a obvykle ji sám člověk nevyhledává. První kontakt nemusí být signálem hroící



závislosti. Jde pouze o uspokojení zvědavosti, vyhovění tlaku vrstevníků, zahnání nudy, touhu okusit zakázané ovoce, atd. Velké procento mládeže po prvním setkání s účinky drogy opouští spirálu vedoucí k závislosti.

První fáze vzniku závislosti

Asi polovina lidí, kteří drogu okusili, pokračuje první fází vzniku závislosti. Motivací pro užívání drog je nejčastěji tlak party, nuda, touha po dobrodružství. Počáteční prožitky nejsou zvlášť příjemné, o drogu samotnou, resp. její povzbuzující či tlumící účinky, zatím nejde. Mladí lidé experimentují, hledají sami sebe a své místo ve světě. Pro další vývoj závislosti jsou důležité okolnosti, za nichž je droga užívána. Mnozí z nich přirozenou změnou situace, kamarádů a přijetím nových hodnot opouštějí nebezpečný okraj trychtýře a přirozeně se dostávají do bezpečné vzdálenosti. Okraj je ale vždy nebezpečný a je tomu tak i v tomto případě. Nelze totiž předem určit míru nebezpečí, které hrozí konkrétnímu člověku, setká-li se s drogami. Nikdo totiž neexperimentuje s užíváním drog s vědomím, že právě on skončí jako rozpadlý toxikoman. Může se totiž stát, že právě v této etapě mladistvého osloví některá z návykových látek a zapadne do vývoje jeho osobnosti a do jeho životní situace jako důležitý prvek, který postupně vyplňuje čím dál tím víc místa.

Zdá se, že tato etapa může být pro mladého člověka velmi důležitá. Žel, že je velmi obtížné právě v tomto období zasahovat do jeho života ve snaze zabránit dalšímu brání drog. Pomáhající instituce se v této fázi setkávají spíše s rodiči mladistvých, než s uživateli samotnými. Mladý člověk se necítí být drogami ohrožený, a proto pochopitelně nevyhledává žádnou pomoc. Kdo v této fázi pomoc rozhodně potřebuje, jsou jeho vylekaní rodiče. Existují možnosti setkání rodičů, kde je možné předávat si zkušenosti a tak se vyvarovat chyb, a poskytovat si vzájemnou podporu. Žádosti samotných dospívajících o pomoc se objevují až mnohem později, v dalších etapách vývoje, tj. až se ocitnou hlouběji ve svém trychtýři, kdy začnou jeho okraj ztrácet z dohledu.

Mám vše pod kontrolou

Bez zřetelného předělu či skoku se dostáváme do další fáze vývoje závislosti. Říká se jí také rekreační brání. Jestliže je mladý člověk chycen určitým druhem drogy tak, že mu přináší pro něj momentálně důležité hodnoty (uznání party, nové

přátele, zlepšení výkonnosti a výsledků ve studiu, zbavení pocitů méněcennosti, příjemné zážitky...), je přirozené, že chce tyto situace opakovat. Začne tedy vyhledávat vhodné příležitosti. Je to nejšťastnější období života mladých závislých. Droga pouze dává, zatím nic nebere. Pocit „mám vše pod kontrolou“ neustále dominuje, mladí lidé si nepřipouštějí jakékoliv nebezpečí. Nevšímají si, jak se jejich vztah k droze postupně mění. Jestliže dříve byla návyková látka prostředkem, nyní se stává cílem. Dospívající má už obvykle tu „svoji“ oblíbenou látku, která mu plní jeho přání. Jde ale o život na dluh.

Postupně přichází chvíle, kdy to bez svého dopingu prostě nemůže vydržet. A to nejen psychicky, ale i fyzicky. Do této doby se mladý člověk s kariérou závislého loučí poměrně těžko. Doposud nepocíťoval žádné nepříjemné následky svých „výletů“. Neměl tak v podstatě důvod cokoli měnit. I v této fázi se tedy pomáhající pracovníci v různých centrech setkávají spíše s rodiči či jinými blízkými postižených osob, kteří je žádají o pomoc.

Takhle jsem si to nepředstavoval

Kluzká stěna psychického trychtýře přímo předurčuje k pokračování v čím dál rychlejší jízdě dolů. Vlivem prvních negativních zkušeností přichází pomalu, ale nevyhnutelně pocit rozčarování: „Takhle jsem si to nepředstavoval.“ Začínají se objevovat první abstinenci příznaky – fyzické: srdeční arytmie, únava, vyčerpanost, svalové křeče; – psychické: pochybnosti o sobě, výčitky svědomí, mladý člověk se stává outsiderem. V hlavě se mu postupně vytvářejí dva souběžné programy: DROGOVÝ A ABSTI-

NENČNÍ. Tady začíná skutečná psychická závislost na droze. Dospívající touží mít obojí najednou – brát, ale nemít z toho nepříjemnosti. V paměti má ještě nedávné šťastné období, kdy droga pouze dávala. Z této fáze už člověk sám nedokáže vystoupit. Okraj trychtýře je už příliš vzdálený a stěna je tak kluzká, že není v silách přirozeně oslabeného a drogou poznamenaného člověka dostat se bez cizí pomoci zpět. Zde je místo pro odbornou pomoc – zařízení, která pomohou abstinovat, vyčistí organismus od drogy, zastaví závislost (v zásadě ale nebrání jejímu pokračování). Do svého psychického trychtýře člověk nejprve pomalu sjíždí, časem už stále rychleji padá, a to „dolů hlavou“. Odborná pomoc v tomto období plní úkol jakési „mříže“, o kterou se padající zastaví. Po absolvování vyčištění se mladý člověk dostane zpět na vlastní nohy. Psychoterapeut mu sdělí, v jaké situaci se nachází, a rozhodnutí zůstává na každém osobně. Lézt nahoru po šikmé a kluzké stěně trychtýře je velmi namáhavé a stojí to obrovské úsilí. Jde ale o to, dát vůbec závislému šanci relativně svobodně se rozhodnout.

Stává se, že mladý člověk nepřijme nabízenou pomoc, nebo v léčbě neustále selhává, a tak se dostává dál do zužujícího se trychtýře. Teď už se dá mluvit o tom, že „jede v drogách na plný úvazek“. Stávají se pro něj tím nejdůležitějším, kolem čeho se točí veškeré jeho snažení. Sehnat svoji dávku, to je heslo každého dne. V této fázi už nejde o to obstarat si příjemné zážitky, ale potlačit ty negativní. Návyková látka dovoluje závislému žít. O kvalitě tohoto života, naprosto podřízeného obstarávání drogy, si můžeme udělat svoji představu. I v tomto období závislí potřebují pomoc.



Jejich žádosti se nejvíce orientují na pomoc existenční a sociální. Jde o to, snižovat rizika jejich způsobu života, a to jak pro ně, tak pro společnost. Není vyloučeno, že se závislí v této fázi rozhodnou drogy opustit a s maximální podporou svých blízkých i odborníků se jim to skutečně podaří.

Konec cesty

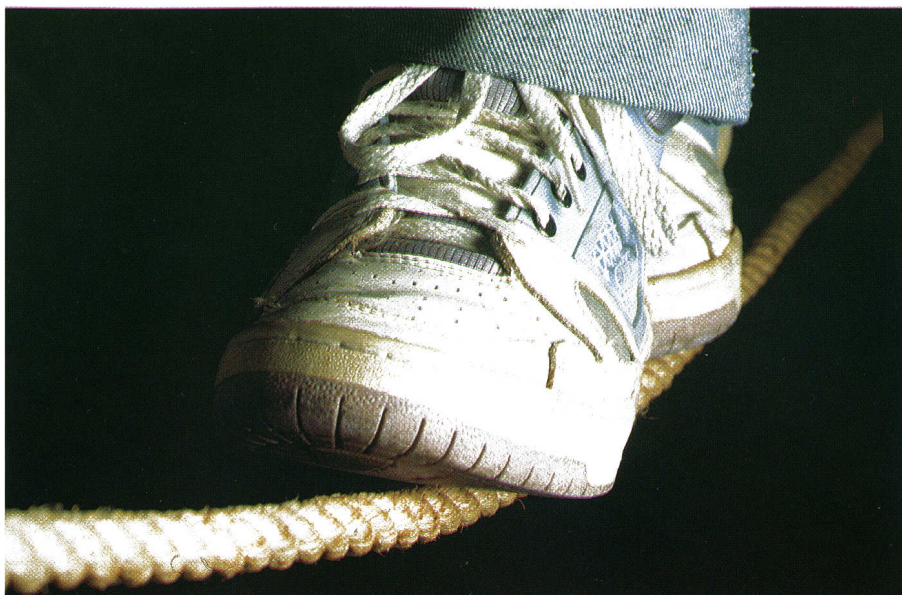
Můžeme se ptát, co je ale s těmi, kteří se neléčí, nevyléčí, kteří zkrátka „jedou“ dál. Konečným, pátým stadiem drogové kariéry mladistvých je fáze spojení drogy s celou osobností člověka a s jeho životním stylem. Droga vyplňuje život člověka do posledního místa. Tito lidé drogy konzumují, vyrábějí, prodávají, mluví o nich, myslí na ně, kvůli nim se dostávají do vězení, prostitují, nenávidí je a milují, a hlavně bez nich už neumějí žít, a to často ani ve svých představách. Pomoc těmto lidem spočívá v udržení minima důstojnosti jejich života, v zabránění šíření infekčních onemocnění a ohrožení jejich okolí.

Dostali jsme se až na konec cesty zvané drogová závislost. Je to cesta strastiplná, těžká a je vždy dobré mít na ní nějakého průvodce. Těchto pár řádků může sloužit jako určitý plánec či mapa, která nám může pomoci zorientovat se. Tedy pomoci těm, kteří hrozbu drog považují za problém, který se jich přímo dotýká. Považují za důležité, abychom si vůbec připustili, že nikdo z nás a z našich blízkých není sto procentně imunní vůči tomuto nebezpečí. Žádný z rodičů, kteří přicházejí do krizových center na pokraji zhroucení s tím, že jejich dítě jede v drogách, si dříve nemyslel, že by se to mohlo stát právě jemu.

Primární prevence

Je mnoho cest, jak se dá posilovat imunita dětí vůči závislostem. Odborně se jim říká primární prevence. Snad už dnes neexistuje škola, která by alespoň něco v tomto směru nepodnikala. Největší kus práce pro dítě v této oblasti může udělat rodina. Zmíním pouze některé možnosti. Jsou to především: pěstování dobrých a zdravých vztahů v rodině, podpora přiměřeného sebepojetí dítěte, vřelá, středně omezující výchova, zájem o dítě, dodržování společně stanovených pravidel, předcházení nudě.

Umím si představit, že jako rodiče děláme všechno pro své dítě, a přesto se jednoho dne dozvíme, že bere drogy. Co teď? Toto zjištění s námi pořádně otřese. Můžeme se dostat do stavu obrovské paniky, takže nebudeme schopni racionálního uvažování a jednání. Je to zcela přirozené, ne však příliš příznivé pro další



vývoj situace. V těchto chvílích prvního šoku je dobré najít pro sebe a svou rodinu nějakou oporu. Věřící lidé mají nezřídka velkou důvěru ke svému duchovnímu, popřípadě ke spoluvěřícím. Máte-li ve svém okolí někoho, kdo je ochoten vás pozorně vyslechnout, podpořit vás (morálně a emocionálně, nikoliv v nerozumných, zbrklých a často kontraproduktivních zásazích typu: „Prostě to brát nebudeš, a hotovo!“), někoho, kdo je schopen s vámi tento problém nést tiše a důvěrně, máte velkou výhodu.

V další fázi je důležité, aby vystrašení rodiče byli nasměrováni na kontaktní centrum, poradnu či jinou instituci, která se

odborně tímto problémem zabývá. Netušíte-li, kde a jak byste měli pomoc vyhledat, nestyďte se obrátit na kazatele či jiné duchovní v církvích, kteří by měli mít k dispozici kontakty i na pomáhající organizace, vedené v křesťanském duchu. Neuspějete-li, můžete se obrátit na některou z krizových telefonických linek, kde vám budou ochotni sdělit kontakt na příslušnou instituci.

Jako příklad uvedu centrum DROP IN, Smetanovo nábř. 18, Praha 1, konzultace, pomoc rodičům, tel.: 02/242 37 58; centrum krizové intervence, tel.: 02/83 85 06 66.

Nám se to nemůže stát

Jestliže tedy pojmeme podezření, že váš syn či dcera užívá drogy, není na místě panika, ale je vhodné začít se o situaci vašeho dítěte vážně zajímat. Buďte si vědomi, že tento problém jako rodiče sami nevyřešíte. Právě proto je nevyhnutelné obrátit se na odborníky, kteří mají zkušenosti s tím, co pomáhá návratu dítěte k drogové „abstinenci“.

A co udělat, když za námi přijde přítel s tím, že jeho dospívající dcera užívá drogy, jak nejlépe pomoci? Tak především bychom měli zachovat důvěrnost sdělení. Pokud nejsme pracovníci školení v oblasti, která se zneužíváním drog zabývá, měli bychom se vyvarovat zaručených rad, třeba i z odborných článků vyčtených návodů, které přivést potomka k rozumu. To nejlepší, co můžeme udělat – ochotně nést nelehkou situaci s přítelem a co nejdříve jej nasměrovat k odborné péči. Vše se může odehrát ještě předtím, než se dítě dozví, že rodiče už vědí... Právě tak se lze vyvarovat hyste-

rických scén, které nejenže nepomohou, ale v budoucnu ztíží komunikaci s dospívajícím. V naší republice byl v posledních letech zaznamenán velký nárůst počtu závislých či drogami ohrožených mladých lidí. Zároveň s tímto vývojem jsou zřizovány instituce, které se zabývají prevencí a pomocí lidem ve všech stádiích závislosti. Jejich práce je nelehká, deprimující a výsledky se dostávají po dlouhých měsících či letech námahy. Přece však není možné tento boj vzdávat a čekat, až se objeví nějaký zázračný lék, který nadobro vymaže lidskou touhu po okouzlujících zážitcích a po bezstarostném životě, po úniku z každodenní reality.

S vírou lze žít i v reálném světě plném bolesti a trápení. Víra nám může dát i naději na uzdravení a odvahu k zodpovědnosti za sebe i své blízké. Víra je prostě pomoc, most a naděje, že žádné snažení o záchranu člověka není marné. Bůh nás nezbavuje osobní zodpovědnosti za prožívání vlastních životů a zodpovědnosti za lidi nám blízké.

KARIN POSPÍŠILOVÁ

KLUB ZÁVISLÝCH – JAK VYSTOUPIT?

Zdá se vám, že váš čas pomalu začíná pohlcovat činnost, která vám ze života vytěsňuje vše ostatní? Už jste si tisíckrát řekli, že s tím musíte něco udělat, nicméně zjišťujete, že je to silnější než vy? Přistihli jste se, jak pro své jednání hledáte logická a racionální vysvětlení, i když v hloubi duše dobře víte, že jsou nesmyslná? Máte výčitky svědomí?

Zdaleka se nemusí jednat jen o drogy nebo alkohol. Spousta z nás má problémy se zdánlivě běžnými lidskými činnostmi. Přejíždáte se? Trávíte všechn svůj čas u počítače hraním her nebo surfováním po internetu? Pracujete od nevidím do nevidím a nedokážete si ani pohrát s dětmi, protože prostě neumíte vypnout? Máte problém projít kolem trafiky, kde jsou vystaveny erotické časopisy? Jestliže vynecháte jen jeden díl z deseti televizních seriálů, máte pocit, že se vám zhroutil svět? Pak tedy vítejte v klubu závislých.

Členství v tomto klubu nepatří mezi prestižní. Samozřejmě, ti, jejichž závislost patří mezi „ušlechtilé“, jako například workoholici, jsou na tom zdánlivě lépe, než lidé zmítaní závislostmi „špatnými“, jako je třeba závislost na hracích automatech. V konečném důsledku jsou však na tom všichni stejně, protože každá závislost člověka čím dál tím více připravuje o svobodu.

Je pravda, že i člen klubu závislých občas prožívá chvilková vítězství. Ta jsou však dříve či později vystřídaná pádem, po kterém obvykle vše bývá ještě mnohem horší. Kolotoč slibů, zdůvodňování, výčitek svědomí, ztráty sebeúcty a rozpadu mezilidských vztahů se rozjždí čím dál tím rychleji. Nepomáhá moralizování, nepomáhá vůle.

Svým způsobem jsou totiž některé psychologické závislosti ještě horší, než například závislost na alkoholu. Ten lze vysadit (i když je to jistě nesmírně těžké) a při důsledné abstinenci je naděje, že bývalý alkoholik vydrží. Jenže člověk závislý na jídle nemůže přestat úplně jíst, workoholik nemůže přestat úplně pracovat. Existuje tedy vůbec cesta, jak vystoupit z klubu závislých. A platí univerzálně pro všechny závislosti? Jsem přesvědčen, že ano.

Prvním krokem na cestě ven z klubu je přiznat si, že jsem skutečně závislý. Už toto přiznání je samo o sobě nesmírně bolestivé, avšak je třeba jít ještě dál. Dosavadní prohry a zoufalství jsou nejlepším důkazem toho, že sami si nepomůžeme. A tak ruku v ruce s přiznáním vlastní závislosti musí jít i přiznání neschopnosti pomoci si sám. Uzdravit nás může jen moc, která je silnější než my sami.

Navrhuji tuto pomoc hledat u Boha. Proč? Protože jen jemu můžeme věřit, že když se mu svěříme, naše přiznání proti nám nezneužije, nehledě na to, že je dostatečně schopný pomoci všem a ve všem. Neznamená to však, že se budu před Bohem zapřísahat a slibovat, že to už nikdy neudělám. Namísto slavnostních slibů stačí Pánu Bohu vyjádřit svůj problém, přiznat mu ho tak otevřeně, jak jen je to možné. Teprve v tuto chvíli totiž Bůh může z naší závislosti začít něco dělat. Ale pozor, formální prosba o pomoc nefunguje!

Často mne ale před skutečnou prosbou odrazuje obava, že by mi Pán Bůh mohl doopravdy pomoci, a já se vlastně své závislosti zbavit nechci. Je-li to můj případ, musím se znovu vrátit k prvnímu kroku – přiznat si problém a opravdu toužit ho vyřešit. Pokud toto nedokážu, ani Pán Bůh mi nemůže pomoci. Mnozí se také bojí, že by snad Pán Bůh mohl při léčbě použít i metod, které by se jim nelíbily. To je samozřejmě možné, ovšem je-li Bůh milujícím Bohem, který o mne má větší zájem než matka o své děti, není třeba se bát. V tu chvíli, kdy svůj problém závislosti plně předám do Božích rukou, jsem z klubu závislých de facto vystoupil.

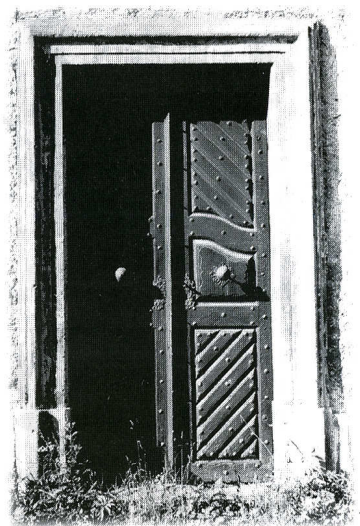
Nyní se totiž soustředím již jen na Boha, ne na svoji závislost; jde už jen o to,

abych ve svém postoji vytrval. V tom mi může pomoci důvěrný přítel nebo člen rodiny. Svěřit se s problémem někomu blízkému je sice také velice těžkým krokem, ale jestliže je to člověk, kterému na mně záleží a má mě rád, určitě mne v odhodlání se závislosti skončit podpoří. Jistota, že v tom nejsem sám, někdo na mne myslí, drží mi palce anebo se za mne modlí, mi pomůže vždy, když přijde v mém vztahu s Bohem krize. Vynikající je také vyhledat někoho, kdo trpí podobným problémem, a nabídnout mu pomocnou ruku. Jestliže se dva nebo více lidí, kteří dobře vědí, co je to být otrokem závislosti, scházejí a vzájemně povzbuzují a posilují v rozhodnutí vytrvat v odhodlání nechat svůj problém řešit Bohem, je jejich šance na vítězství zase o něco větší...

Člověk by měl žít naplno a vděčně přijímat všechny radosti, které mu život nabízí. Jenže závislost zbavuje svobody, mnohdy připravuje o důstojnost, přináší výčitky svědomí. A dokud z klubu závislých definitivně nevystoupím, nebudu schopný opravdu žít. Někdo teď sice může namítnout, že výše popsany postup, jak to udělat, je příliš zjednodušený a náboženský, protože vážné závislosti nejde zvládnout bez odborné pomoci psychiatrů nebo psychologů. Odevzdání svého problému do Božích rukou však tuto odbornou pomoc přece vůbec nevylučuje.

Na druhou stranu skutečnost, že tento návod, jak vystoupit z klubu závislých, funguje a je velice úspěšný, dosvědčuje nejen moje osobní zkušenost, ale i zkušenosti desítek tisíc dalších lidí sdružených v organizacích typu Anonymní alkoholici.

BEDŘICH JETELINA



ÚTĚK KE „SVOBODĚ“

Konečně se odhodlal k tomu, co v něm hlodalo již delší dobu. „Otče, mám toho všeho tady po krk. Chci odejít, žít svůj život a hlavně, chci být nezávislý. Dej mi díl dědictví, který na mne připadá, a já jdu.“

Otec mu nechal připsat část dědictví, syn si sehnal kupce a podíl prodal. Chtěl hotové peníze, protože ty zaručí člověku skutečnou nezávislost. A teď, vzhůru do světa, hodně daleko od neustálého poručnickování domova. V očekávání nových zážitků vyrazil.

Žil si skvěle. Brzy byl obklopen veselými kamarády a přítelkyněmi – jedna půvabnější než druhá. Dny plynuly jako v krásném snu. V duchu si říkal: „Konečně jsem volný, mám spoustu přátel, mohu si dělat, co chci. To je život, po kterém jsem toužil.“

Jednou ráno však přišel recepční hotelu, kde bydlel, a říká: „Pane, ředitel vás žádá o laskavé vyrovnaní vašeho účtu za ubytování a stravu.“ „Ale samozřejmě, mám přece u vás otevřený účet,“ prohlásil mladík. Ale recepční ho překvapil: „Je mi líto, pane, ale váš účet je zcela vyčerpan. Ptáme se, jak hodláte naši pohledávku krýt?“ „Žádný problém, mám zde přece spoustu zámožných přátel, ti mi určitě rádi pomohou,“ řekl mladý muž. „Žel, pane, musím vám s politováním oznámit, že vaši přátelé nám po zjištění vaší finanční situace

sdělili, že si nepřejí, abyste je dnes ani v budoucnu vyhledával.“

V hotelu mu zabavili všechny jeho věci, darovali mu staré šaty a vyhodili ho na ulici. Začal si hledat práci a nějaké ubytování. Jenže v zemi byla právě hospodářská recese, které si dříve nevšiml. Přespával na ulici, ale bylo mu zima. Začal také pociťovat, co je to hlad. Byl zoufalý, a tak šel, ani nevěděl kam. V dále uviděl jakousi usedlost. Když přišel blíž, ucítil pach vepřína. Snad mi tam dají aspoň trochu najíst, přemýšlel. Majitel statku ho chtěl odehnat, ale nakonec ho zaměstnal, aby se staral o jeho stádo vepřů.

Ubytování nebyl žádný problém, a tak mladý muž vyměnil prvotřídní hotel za polorozpadlý vepřín. Místo jídla ho hospodář vyhodil s poznámkou, že po vepřích určitě ještě něco zbude.

Krásný je život na „svobodě“ – stádo vepřů, špína, bláto, zápach a hlad. Hlad, protože vepři byli přece jen rychlejší při spořádání toho mála, co dostávali.

Stočený do klubička ve tmě, v blátě a v zápachu vepřína, hladový a třesoucí se chladem přemýšlel o své realitě: „Tak to je ta nezávislost? Vždyť jsem stále na něčem závislý. Na péči otce doma, na jeho penězích v cizině. Na přátelích, které jsem si kupoval za otcovy peníze, a teď jsem závislý na rozmarech tohoto lakomce a hrubáka. Jsem pro něho méně než ti vepři. Když si vzpomenu, jak fajn to bylo doma u otce... Jak se o nás staral, jestli máme všeho dost. Nebude lepší se vrátit? Ale co řeknu otcí? Co úšklebky mého bratra a sousedů? A jak

na to bude reagovat otec? Určitě přede mnou zavře dveře!“

Dny na svobodě se pomalu vlekly dál a mladík se rozhodl vrátit se domů: „Ať to dopadne, jak chce. Tohle přece není život. Půjdu k otcí a řeknu: ‚Mýlil jsem se. Způsobil jsem ti bolest, pokud můžeš, tak mi to odpusť. Vím, že mě už nemůžeš přijmout za syna, ale alespoň mi dovol zůstat v tvém domě...‘“

Cesta zpět nebyla lehká. Omyl a vina je těžké a neskladné břemeno.

Že tento příběh znáte? Poprvé jej lidé slyšeli před dvěma tisíci lety z úst tesaře Ježíše z Nazareta. Opakoval se v životech různých lidí, jejich synů a dcer již nesčíslněkrát. Ale nejen v osudech jedinců. Je to příběh celé lidské civilizace. Zvláště pak v posledním století.

Osvícenci 18. století toužili po nezávislosti na jakékoli autoritě – králi, šlechtě, církvi. Francouzská revoluce se snažila tento sen uskutečnit. Skončila hrůzným terorem a hromadami mrtvol.

Ve dvacátém století se tento scénář opakuje znovu. Cesta k utopické nezávislosti končí v hrůzách Hitlerova Německa a stalinových gulagů – sibiřských koncentráků.

Doposud každá touha člověka po nezávislosti končila v závislosti často horší, než ze které se pokoušel vymanit.

Jak se pozná závislost? Podle toho, že nemohu bez něčeho žít nebo se cítit spokojený. Samozřejmě, že nemohu žít bez vzduchu, potravy a vody a do určité doby rovněž bez péče rodičů. To je závislost nutná a potřebná.

Když hovoříme o závislosti, pak se nám vybaví drogy. Kuřák, který jako mladík bere svou první cigaretu, aby se neshodil před kluky v partě, končí jako zajatec nikotinu. Vybíhá každou chvíli na balkon a lačně potahuje tu svou potřebnou dávku. Jsou i jiné závislosti, duševní. Mladenec říká přesvědčivě dívce, která s ním chce ukončit známost: „Nemohu bez tebe žít, když mě opustíš, zabiji se.“ To je parazitismus, ne láska.

Člověk chce být nezávislý, ale pak zjišťuje, že to není možné. Cesta k jakési abstraktní nezávislosti připravuje o oporu. Dostavuje se nejistota a úzkost. Erich Fromm to nazývá „strachem ze svobody“.

I když je všechno zpochybněno a tvrdí se, že nějaká absolutní pravda neexistuje, přesto srdce člověka touží po něčem pevném a stálém. Pak se divíme, jak může vysoce vzdělaný počítačový odborník skončit v nějaké sektě. Hledá jistotu u nohou sebevědomého guru. Nemusí se už trápit hledáním smyslu života a pravdy.



Unaven skepsí filozofů a hádkami mezi teology, která že to církev má pravdivé učení, spočine v konejšivé náruči skupiny semknuté kolem silné osobnosti vůdce. Z něho pak čerpá jistotu v nejistém světě. Jak ale zkušenost učí, závislost na druhém člověku je to nejhorší, co nás může potkat. Zklamání totiž na sebe nedá dlouho čekat.

Touto cestou prošel mladík z Ježíšova příběhu. Ten jeho skončil dobře. Našel sílu vrátit se ke svému otci. Žel, že většina lidí naší civilizace je podobná pavouku, který jednoho letního dne přilétl na dlouhém vlákně své pavučiny a zachytil se na keři. Pak si začal budovat svoji pavučinu. Byla krásná a pevná, chytil do ní nejednu mouchu. Žil v blahobytu. Jednou si šel prohlédnout ten svůj malý svět a tu si všiml vlákn, které se mu zdálo být nějak navíc. Přicházelo odněkud shůry a do té jeho soustavy vláken nezapadalo. „Co s ním?“ říká si pavouček. „Je tu vlastně zbytečné. Jen překází a zneklidňuje. Pryč s ním.“ A překousl ho. V tu chvíli se jeho svět otřásl a celá ta spleť soustav vláken se začala hroutit. Až když padal do hlíny, tmy a chladu pod keřem, uvědomil si: „Vždyť to bylo to vlákno, které mě sem přineslo, na něm jsem byl závislý, na něm jsem zavěsil svoji síť. Ono ji drželo – a já jsem na to zapomněl.“

Závislí jsme tedy všichni, jen záleží na kom a na čem. Od toho se pak odvíjí naše nezávislost na lidech a okolnostech.

LUDVÍK ŠVIHÁLEK

KOUŘENÍ – „STARTOVACÍ DROGA“

Přesně tak se jmenuje program, určený studentům středních škol a druhého stupně škol základních.

Kouření je naučené chování a rozhodně není pro člověka přirozené. Přesto je dnes mezi lidmi velmi rozšířené a nikdo si nepřípouští, že se jedná o nejrozšířenější drogu na světě. Každá drogová závislost samozřejmě ničí zdraví člověka. Jinak tomu není ani v případě tabáku a následky mnohaletého kouření pouze podtrhují škodlivost lásky k této „povolené“ a tolerované droze.

Myšlenka zorganizovat pro mladé lidi nějaký zajímavý program, který by se zabýval problematikou kouření, vznikla v prosinci 1997 při koncertu hudební skupiny Gabriel ve Frýdlantu nad Ostravicí. Zde skupina Gabriel koncertovala pro druhý stupeň základní školy na akci, kterou pořádala ADRA (Adventistická humanitární organizace). Atmosféra celého koncertu byla prvním impulzem pro myšlenku – pokračovat v podobných akcích, ale zaměřit

se nejen na humanitární pomoc, ale i na některé problémy dospívajících. Jako první bylo na řadě kouření. Iniciátor tohoto projektu Jindřich Černohorský a Jozef Bajusz, který se stal hlavním konferencierem, vypracovali dílčí cíle a podrobný scénář pořadu, na němž se měla podílet i skupina Gabriel.

Cílem projektu s názvem „Kouření – startovací droga“ je seznámit mládež, pro ně přijatelnou formou, se všemi riziky tohoto zlovyku. A právě tady se objevil nápad skloubit mluvené slovo s hudbou. Vše tedy dostalo konečnou podobu v prolínání mluveného slova a hudby folkrockové skupiny Gabriel.

Celý projekt se vynořil nad hladinu příprav ve čtvrtek 29. ledna 1998 v poděbradském kině, kam jsme pozvali všechny střední a základní (2. stupeň) školy. Program trval hodinu a půl. Totéž se opakovalo druhý den dopoledne. Svou účastí podpořil celou akci také starosta města Poděbrady, kterého program velice zaujal. Za dva dny nebylo možné uspokojit všechny školy, a tak jsme za měsíc celou akci zopakovali i pro zbytek studentů. Celkem se programu zúčastnilo 2200 mladých lidí.

Setkali jsme se s pozitivními ohlasy a reakcemi, což nás povzbudilo, abychom v započaté práci pokračovali. Při představování programu ředitelům dalších škol jsme mnohdy byli potěšeni tím, že si vzájemně mezi sebou návštěvu doporučovali.

Jak vypadá vlastní program?

Po dvou skladbách skupiny Gabriel se v úvodu objeví na plátně videoprojekce s anketou studentů o škodlivosti kouření a propagaci tabákových výrobků. Je dobře, že aktéři ankety jsou ve stejném věku jako studenti v sále, velice rychle a spontánně se proto ztotožňují s odpověďmi v anketě. To má pozitivní vliv na jejich další vnímavost





a otevřenost. Dále jsou pomocí zpětného projektoru představeny nejrůznější statistiky o úmrtnosti kuřáků, negativních faktorech útočících na zdraví, i kolik tato „radost“ odčerpá korun z rodinného rozpočtu. Pro odlehčení alarmující statistické atmosféry na jevišti opět přicházejí hudebníci, aby svými sdílnými texty vyjádřili nejenom své hudební cítění, ale i postoj k životu. Pomocí panenky, která je upravena pro simulaci kouření, je ukázáno, co ve svých útrobách skrývá jedna vykouřená cigareta. Černá dehtová skvrna o velikosti desetihalře, která se usadí na stěně zkumavky (kterou také každý účastník dostane do ruky), překvapí i ty největší milovníky modrého dýmu. Z doposud představených faktů se skládá soutěžní otázka, která v programu následuje. Výhrou za správnou odpověď je audioka-

zeta přítomné skupiny. Vítěz soutěže ve většině případů sklídí aplaus celého sálu. Tato soutěžní část napomůže k navázání dobrého kontaktu s publikem a vytvoření příjemné atmosféry před závěrečnou, a možná podle slov účastníků nejvarovnější, částí boje proti tomuto návyku. Pokud by v této fázi programu ještě někdo pochyboval o tom, že kouření škodí zdraví, má možnost se prostřednictvím diapositivů poškozených orgánů přesvědčit o pravém opaku. Tento dojem ještě zpřítomní vyprávění Jozefa Bajusze a člena hudební skupiny Radka Steinerta o problému kouření z vlastní zkušenosti.

V úplném závěru zazní pro všechny přítomné výzva k rozhodnutí přestat kouřit, které mohou stvrdit odhozením cigaret do připraveného kufru. Protagonisté programu pak slíbí, že tento úlovek baleného tabáku nenávratně zničí. Samozřejmě máme tu výhodu, že kromě kouřící panenky Zuzky jsme všichni nekuřáci.

A co dál?

Celý projekt zastřešuje občanské sdružení Pathfinder. Cílem není jen předání jakýchsi informací, ale chceme tyto mladé lidi podchytit a dále se s nimi setkávat, povzbuzovat je v jejich rozhodnutí a nabídnout jim nejrůznější aktivity pro jejich volný čas. Spisovatel Mark Twain jednou definoval velice podnětné moto: „Návyk nelze jen tak vyhodit oknem. Musíte ho laskavě svést ze schodů, doprovodit ho ke vchodu a vypoklonkovat ze dveří.“

To, co hodnotím velice kladně, je odezva mladých. Některé z nich vždy

zaregistrujeme i na večerním koncertu, kam nezřídka přivedou i své rodiče. Všechny zájemce, kteří se rozhodli s kouřením přestat, jsme v Poděbradech pozvali do místní příjemné čajovny. Sešlo se nás tam celkem čtrnáct a prožili jsme krásný večer při kytáře, čaji a samozřejmě při diskusi nad tématem „kouření, a jak z toho ven“. „Potěšilo nás, že tři z nich se rozhodli přestat kouřit právě na základě toho, co viděli a slyšeli v kině“, říká hlavní protagonista tohoto projektu Jindřich Černohorský.

Do května roku 1999 shlédlo tento program ve 12 městech České republiky okolo 17 000 studentů.

Nechceme nikomu nic brát

Při skladbě programu dával Jozef Bajusz velký důraz na to, aby ve studentech nezůstal po návštěvě programu dojem, že jim někdo cizí chce vzít věc, která podle nich dokresluje jejich image. Přejeme si, aby odcházeli s poznáním toho, že cigareta je droga, která se pod rouškou zajímavých reklamních billboardů vtírá do jejich života a ukusuje jim z pomyslného krajíce svobody, a především zdraví. Protože pouze tehdy, pokud si toto uvědomí a pochopí, jsou schopni se na základě vlastního rozhodnutí přičadit k nekuřákům.

Pokud je rozhodnutí „přestat“ motivováno právě tímto poznáním, bývá ve většině případů trvalé. A to je i cílem všech protagonistů tohoto projektu, pro které je obraz mladých lidí bez cigaret a zapalovače dostatečnou odměnou za vynaložený čas a úsilí.

VLADIMÍR VANÍK

Neděláme si přehnané naděje, že by tento program vyřešil všechny problémy s kouřením, ale je to jedna z dobrých příležitostí, jak pomoci těmto mladým lidem v jejich nelehkém rozhodování. Nakolik se nám tento záměr daří naplnit či nikoli, vypovídají některé reakce profesorů a studentů:

„Lektor měl pořad připravený přiměřeně věku posluchačů, pro které byla akce zajímavá a poučná. Diapositivы i krátké videoukázky byly účinné a přesvědčivé. Velmi kladně hodnotili přítomní také hudební vstupy, které citově podbarvovaly přednášku.“

MIROSLAV ŠÍR – ŘEDITEL ZŠ TANVALD

„Program jsme probírali s jednotlivými třídami, žáci se shodli na tom, že byl vhodný,

srozumitelný, zajímavý, sdílný a měl spád. Přiznali, že nejvíce na ně zapůsobily poslední momenty pořadu, které je donutily skutečně přemýšlet nad kouřením a jeho důsledky. Jsme přesvědčeni, že program splnil svůj cíl a poskytl maximální možné množství informací, přiměřených věku dětí.“

MGR. IVA KRONUSOVÁ, 4. ZŠ KOLÍN

„Na přednášku jsem se nijak zvlášť netěšila. Když to skončilo, zanechalo to ve mně pocit, že nikdy kouřit nezačnu. Jako každá jsem to zkusila, ale asi měsíc před přednáškou jsem toho naštěstí nechala. Byla bych ráda, aby ta přednáška byla pro každého osmáka, ale i pro mladší. Jinak to bylo hezký, hlavně ta hudba.“

STUDENTKA KVARTY

„Kouřím jen málokdy (1 za týden) a po přednášce jsem přestal úplně. Hlavně, když jsem viděl ty obrázky ucpaných cév a černých plic. Můj nejlepší kamarád přestal jen 14 dní po přednášce.“

STUDENT KVARTY

„Bylo to zajímavé. Líbily se nám reportáže na ulici, zajímavé byly také grafy. Poučné (někdy až nechutné) obrázky snad odradily případné zájemce o kouření. Nejlepší ze všeho byla skupina Gabriel. Ale myslíme si, že pro lidi, kteří kouří už několik let, to nic neznamenalo. Spíše to mělo zapůsobit hlavně na ty mladé a odradit je. Takovéto akce by se měly v našem městě konat častěji, např. na téma drogy, alkohol, nechráněný sex, interrupce a AIDS!“

S POZDRAVEM DVĚ STUDENTKY TERCIE B“

ZDRAVÍ

A JEDENADEVADESÁT LET

Františka Petrovičová z Medlovic, obce v podhůří Chřibů, je přívětivá, čínorodá žena menší postavy, které byste hádali nanejvýš osmdesát.

Dodnes peče celozrnný chléb a výborné koláče nejen pro sebe, ale i pro členy své rozvětvené rodiny. Není jí zatěžko vydat se přes kopec na stříbrnické Paseky, kde kdysi bydlela, za svými přáteli. Pracuje na zahradě, sbírá bylinky, a kdyby ji dcera nepředehla, určitě by se i letos pustila do mytí oken ve svém bytě. Když jí vloni přišli popřát k narozeninám z obecního úřadu, našli ji na stole se štetkou v ruce. Zrovna si malovala kuchyň. Brýle používá teprve třetím rokem a k lékaři nechodí. Jen ji občas trápí průdušky, a tak se letos po dlouhém čase dostala do nemocnice. Po ukončení celkového vyšetření jí ošetřující lékař řekl: „Babičko, vy jste tak

zdravá, že tady můžete být ještě dalších dvacet nebo třicet let!“

Františka Petrovičová neměla lehký život. Pochází z chudobné rodiny. Tatínek neuměl číst ani psát, byl tělesně postižený, ale velmi inteligentní, takže se pracovitostí a výbornou pamětí vypracoval až na šafáře velkostatku. Maminka se starala o děti a rodinu a také pracovala na statku. Malá Františka nastoupila už ve čtrnácti do služby u kameníka. Po třech měsících dřiny, hladu a ponižování se vrátila domů, aby sloužila jako děvečka v hospodářství. V jedenadvaceti se vdala a ve třiceti sedmi letech prodělala operaci. Tenkrát si ještě neuvědomovala, že zdraví potřebuje své. Při její čínorodosti jí bylo zatěžko zůstat v posteli, a tak se předčasně pustila do práce v hospodářství. Onemocněla znovu a na lůžku strávila tentokrát dlouhých devět měsíců v naprosté nemohoucnosti. Potom ji vozili po různých nemocnicích, ale zdravotních komplikací spíše přibývalo. Po jedné návštěvě u obzvlášť nerudného lékaře se ve svých čtyřiceti šesti letech rozhodla, že se bude léčit sama.

Následovaly měsíce ozdravných bylinných kůr, dodržování zásad správné životosprávy. Její upřímná víra, že jí Bůh pomůže v její nemoci, byla, jak sama říká, vždy tím nejdůležitějším v jejím životě.

Dar plného zdraví pro ni nebyl signálem k návratu k původnímu stylu života, spíše naopak. Dodnes nedá dopustit na přirozenou přírodní stravu. Vegetariánkou je už pětadvacet let. Jí dvakrát denně. Základ jídelníčku tvoří ovoce, zelenina, ořechy a celozrnné pečivo. Výrazně omezila příjem cukru, mírně sladí medem, místo kravského mléka používá sójové, vejce dává pouze do nudlí a občas do jídla, kde je potřeba, a denně pije bylinkové čaje.



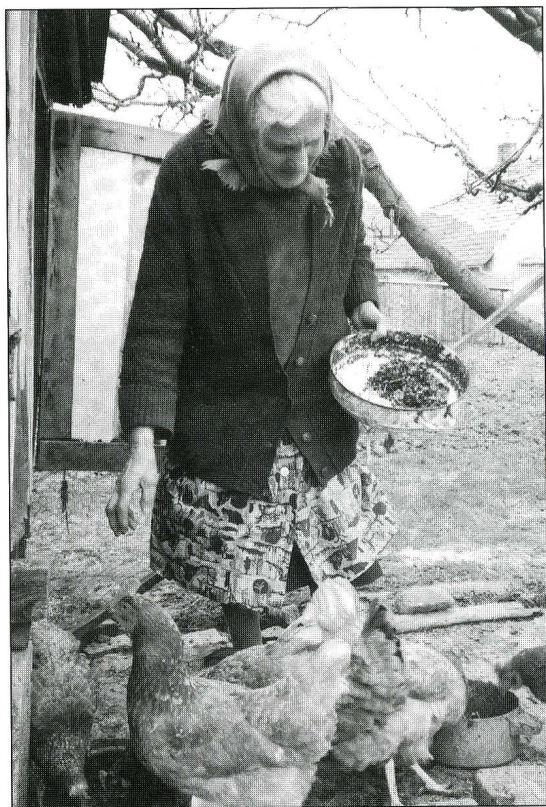
Vstává kolem šesté hodiny, napije se teplého bylinkového čaje a potom kromě jiného studuje Bibli. Kolem devíti posnídá dvě jablka, hrst ořechů a dva vlastnoručně upečené celozrnné dalamánky buď s nějakou pomazánkou nebo s šípkovou marmeládou. Jídlo nezapíjí. Obědvá kolem čtrnácti hodin. Nejraději polévku, do které si dává od jara do podzimu syrovou pampelišku, o která říká, že je „nad všechny léky“. Večer už nejí, pouze pije bylinkový čaj se sójovým mlékem a vezme si kousek ovoce.

V osmdesáti letech dostala nebezpečný zánět do nohy doprovázený vysokými horečkami. Lékař doporučil okamžitou amputaci postižené končetiny. Když odmítla toto řešení, nabídl jí doktor silná antibiotika. Po prostudování seznamu vedlejších účinků tablety odložila a s důvěrou poslala svoji dceru pro kostival, který si přikládala každé ráno a večer na celou nemocnou nohu. Nejedla nic vařeného, pouze syrovou stravu. Za měsíc byla noha v pořádku. Taková léčba sice není tak rychlá, ale nezanechává žádné vedlejší účinky.

„Potřebným lidem mohu poradit, ale ne poručit. Každý se musí rozhodnout sám. Více spoléhat na Boží lékárnu však stojí za to,“ shrnuje své dlouholeté zkušenosti s přírodní léčbou.

Na otázku, co podle ní nejvíce chybí dnešnímu člověku, odpověděla, že lidem nejvíce schází střídmost, zdrženlivost, dobrá životospráva, zbožnost a pokora. Krása a majetek, to vše pomine. Nejdůležitější je láska a odpuštění. „Já se na nikoho nezlobím a mám v sobě pokoj,“ prozradila na závěr asi největší tajemství svého zdraví Františka Petrovičová.

ALENA RUSOVÁ



ŽIVOT Z PERSPEKTIVY 104 LET

Pravidelným účastníkem sobotních bohoslužeb Církve adventistů sedmého dne a aktivním členem sboru Praha – Strašnice je bratr Alois Vocásek, který se 13. dubna dožil 104 let. V okamžiku, kdy jsme mu ve sboru přáli k narozeninám, usměvavý a pozitivně naladěný muž pronesl: „Jestli během příštího roku nepříjde Pán Ježíš, určitě s vámi oslavím své 105. narozeniny.“ Během svého dlouhého života hodně zažil a poznal, je proto určitě zajímavé slyšet jeho názory a zkušenosti.

Narodil ses v 19. století a prakticky vstupuješ do 21. století. V čem a jak hodně se za tu dobu změnil svět?

Od mého dětství uplynula dlouhá doba. Mnohé se změnilo k lepšímu, například životní podmínky. Pamatuji na to, že před 1. světovou válkou byla pracovní doba mezi 12 až 16 hodinami denně šest dnů v týdnu, teprve pak byla stanovena na 8 hodin. Svět se však změnil v mnohém k horšímu, například se hodně rozmohla lidská nenávist, sobectví a chamtivost.

Prožil jsi dvě světové války. Co je podle tvého názoru příčinou válek a proč se lidstvo z těchto hrůz dodnes nepoučilo?

Příčin válek je mnoho, například touha některých lidí mít moc nad druhými, nacionalismus, závist a touha vyrovnat se

ostatním národům. Například Vilémovo Německo – velký evropský národ obklopený menšími, jako Holandsko, Belgie, Francie a Anglie, které měly kolonie. Němci se mohli rozpínat jen na východ a k tomu sloužila válka. K válkám také přispěl úpadek náboženské víry v Evropě.

Jsi znám jako optimistický člověk. Z čeho jsi měl v životě největší radost a co tě naopak nejvíce trápí?

Když jsem se jako legionář vrátil z Ruska, oženil jsem se a založil jsem rodinu. Ta pro mne v životě znamenala nejvíce, dodávala mi radost a uspokojení, a proto jsem jí dával přednost před mnoha dalšími věcmi. Nejvíce mne vždy trápila a dodnes mrzí lidská hloupost, protože lidé se nikdy nepoučili z toho, co bylo.

Ve svém věku jsi ještě stále relativně zdravý a pohyblivý. Co ti, podle tvého názoru, nejvíce pomáhá udržovat si tělesné zdraví?

Když jsem se vrátil z války, měl jsem podlomené zdraví. Ještě deset let jsem měl otevřenou ránu v prostřelené noze. Seznámil jsem se s křesťanským spisovatelem Heschnem, který měl v Klatovech knihkupectví. Doporučil mi knihu doktora Hanische Dech a zdraví, ve které doporučoval správné dýchání, vegetariánství a zdravý životní styl. Společně s manželkou jsme se podporovali ve zdravém životním stylu. Přestože jsem pracoval jako slévač a ostatní mi říkali, že potřebuji hodně jíst maso a pít pivo, začal jsem dodržovat pravidla zdravé životosprávy. I když jsem později v další válce začal mírně jíst maso, vytvořil jsem si dobrý základ zdraví pro budoucnost.

Co bys poradil ostatním lidem, aby si dlouho udrželi duševní svěžest a optimistický pohled na život jako ty?

Od roku 1945 až do roku 1954 jsem byl ve vězení v Plzni a v Opavě. Bránil jsem se tomu, abych nepropadl beznaději. Snažil jsem se od svých spoluvězňů naučit praktické věci pro život. Později mi životní optimismus a dobrou náladu dodávala Bible a poznání Pána Boha. Každý den ráno si čtu Bibli nejméně hodinu, používám stále králický překlad, na který jsem si zvykl.

Jakým způsobem změnilo tvůj život poznání Boha a co všechno ti přineslo?

Už dříve jsem se snažil s lidmi dobře vycházet a pomáhat jim. Byl jsem politicky činný, nějakou dobu jsem byl pokladníkem sociálně demokratické strany. Snažil jsem se pomáhat potřebným lidem. Když jsem poznal Pána Boha, utvrdil jsem se v tom, že to bylo správné. Přijal jsem jeho naději, spasení a radost. Bible se mi stala životním průvodcem, z ní čerpám i svůj klid. Dnes mají lidé strach z budoucnosti, z politického vývoje. Mně je jedno, kdo je u vlády, protože ve skutečnosti vládne Pán Bůh.

Každou sobotu se pravidelně účastníš bohoslužeb. Co ti přináší společenství církve?

Církev je naše rodina, patříme do ní. Sobotní bohoslužba nás posiluje, ve sboru dostávám novou energii. Divím se lidem, kteří říkají, že odpoledne už musí být doma, já bych ve sboru seděl klidně i do půlnoci. Církev adventistů mám rád, i když ji tvoří chybní lidé.

ZA ROZHOVOR DĚKUJE
MGR. JOSEF HRDINKA



KLID A SOULAD —

NEJVĚTŠÍ BOHATSTVÍ RODINY

Přijde čas, a děti, které ještě donedávna akceptovaly rady a rozhodnutí svých rodičů, se snaží najednou vymanit z vlivu své rodiny. Je to zcela přirozený proces, který nelze nijak zrušit nebo výrazně omezit, ale určitě je možné udělat vše pro to, aby proběhl co nejlépe a pokud možno bez ztráty těch největších hodnot, jakými klid a soulad v rodině bezesporu jsou. Pokud porozumíme alespoň základním zákonitostem tohoto období, pak můžeme lépe pomoci našim dětem hledat cestu ke skutečné a zdravé nezávislosti.

Richardova matka doufala, že časem se její syn naučí pořádku a svůj pokoj si bude udržovat v lepším stavu. Jenomže Ríšovi už je patnáct, a vůbec nic se nezlepšilo. Spíš je to naopak. Ríša má v pokoji větší nepořádek než dřív. A není s ním ani pořádná domluva. Říká: „To je můj pokoj a bude vypadat tak, jak se to líbí mně. Strkám já nos do vašich věcí? Dejte mi pokoj...!“

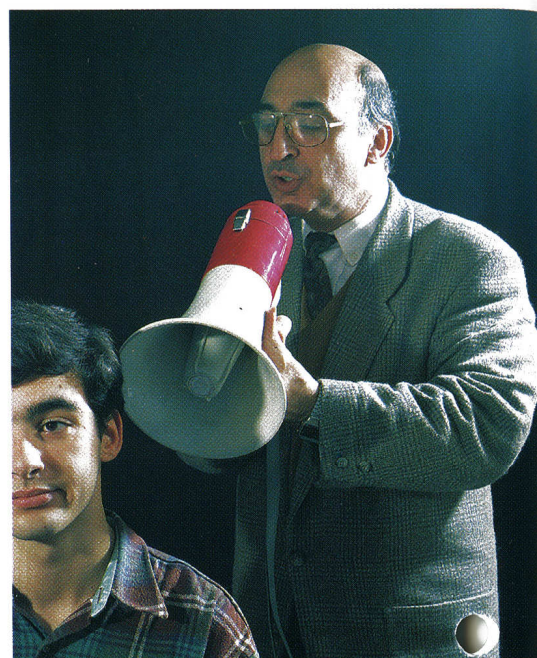
To maminku pochopitelně rozčíluje, a proto často dochází k ostřejší výměně názorů. Někdy to trvá i několik dní, než se spolu zase začnou normálně bavit.

Richard si ale v některých věcech nerozumí ani s otcem. Zvlášť pokud jde o to, v kolik hodin se má Richard o víkendech vra-

cet domů. Otec mu často připomíná, že když on byl mladý, musel se vracet před desátou. To ale Ríšu příliš nevzrušuje. Když za ním tatínek před pár dny přišel znovu se svými argumenty, tvářil se, jako že neposlouchá. To otce rozčílilo, a tak se pohádali. Pak si šel ale každý po svém, aniž by se něco vyřešilo.

Dospívající a rodina

Když děti přicházejí do puberty, situace v rodině se podstatně (a někdy i nečekaně) mění a její členy to mnohdy zastihne nepřipravené. Častěji než dříve dochází k nedorozumění mezi rodiči a dětmi, děti přestávají rodiče respektovat a otevřeně se staví proti jejich názorům.



V některých případech se mohou problémy vyhrotit do té míry, že si rodina s nimi není schopna poradit; pak je třeba vyhledat odbornou pomoc. „Bouře“ dospívání našťěstí zpravidla rychle přejde a někdy ji rodina ani nepostřehne.

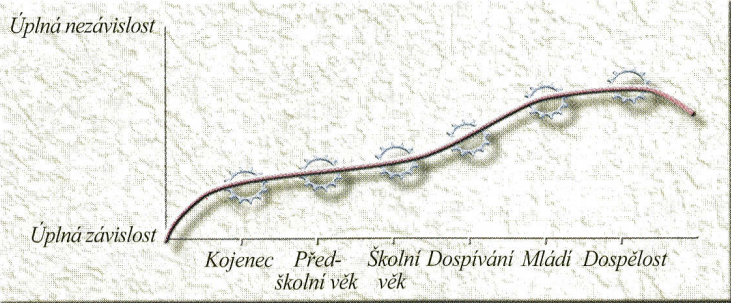
Generační rozdíly

Problémy ve vztahu mezi rodiči a dětmi, zvlášť v období dospívání, se neobjevují jen v dnešní době; znaly je i minulé generace a bezpochyby je budou řešit i ty budoucí. Základní otázky, které si musíme klást, jsou:

- Existuje nějaká oblast, která by byla zvláštní příčinou nedorozumění mezi rodiči a dětmi?
- Jsou tyto rozpory skutečně důležité? Jsou dočasné, nebo trvalé?
- Různé studie týkající se dospívání ukázaly, že příčiny nedorozumění se za posledních sto let příliš nezměnily. Přesto však, díky změnám, jež hýbou moderní společností, se vztahy mezi rodiči a dětmi zkomplikovaly.
- Co můžeme udělat pro to, aby nedošlo k narušení vztahů v rodině, anebo aby se narušené vztahy opět zlepšily?

Zajímá vás problematika dospívání, hledáte cestu, jak se co nejlépe domluvit s teenagerem ve vaší rodině? Pak se vám bude určitě líbit kniha *Žít naplno* od Dr. Juliána Melgosa, ze které byla předcházející ukázka. Tuto knihu vydalo nakladatelství Advent-Orion Praha.

Jak je to s nezávislostí v našem životě



Nezávislost člověka na rodině je neustále se měnící proces. Zatímco novorozeně je plně závislé na svých rodičích, dítě předškolního věku objevuje již určitý stupeň nezávislosti. Vede ho k tomu touha po samostatnosti, ale je ovlivňován i svými kamarády. Dítě školou povinné objevuje pak nový svět mimo vlastní rodinu a dospívající se snaží dosáhnout nezávislosti prostřednictvím školy a party vrstevníků. U mladých lidí, kteří vstoupili do manželství a založili svou vlastní rodinu, je pak celkem běžné, že se s láskou vrací do své původní rodiny.

JAK ŽÍT PLNÝ ŽIVOT

Pro většinu lidí je to určitě zajímavá a přitažlivá otázka. Mnozí vidí odpověď v co největším materiálním zajištění svých životů, v co nejlepší péči o své zdraví či budování kariéry. Jiným letí hlavou perfektní postavy hlavních hrdinů různých seriálů, reklamy, kde vystupují stále krásní lidé, možná i vrcholoví sportovci nebo jiní lidé, žijící na první pohled plným životem.

Jenže stará pravda říká, že ne všechno, co se třpytí, je skutečné zlato. Lidé mohou získávat čím dál tím více a lepších věcí, mohou využívat stále lepších léků a prostředků prodlužujících život, a přesto se kupodivu cítí prázdní a zklamaní.

Není to však obecný lidský problém?

Ano, a tento trend se prohlubuje. Žijeme sice déle a zdravěji – jako snad nikdy předtím v historii lidstva – a přesto průzkumy ukazují, že stále více lidí je nespokojených.

Naše naděje a tužby jsou „nafukovány“ velkolepou, avšak ne příliš realistickou reklamou, mnohými šarlatány či psychotroniky, kteří slibují i „modré z nebe“. Tak se utvrzuje naše naivita i dětinská víra v medicínu, která bude jednou schopna vyléčit všechny nemoci. Tak jdeme životem a snažíme se pochopit smysl toho všeho.

Lze skutečně dosáhnout spokojenosti?

Na začátku sníme o bohatství, slávě a úspěchu, o tom, že bychom rádi měli všechno, co si přejeme, a mohli dělat to, co se nám líbí. Dokážete si ale představit bohatého podnikatele, který by se nehonil za ještě větším bohatstvím, za dalším velkým obchodem? Anebo burzovního makléře, který by nechtěl prodat ještě více akcií a rozmnožit své konto o další peníze?

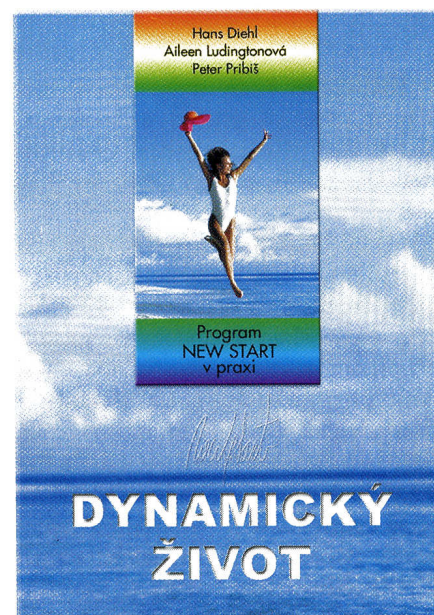
A v jiném ohledu – znáte dospívajícího, který by byl spokojen se svým vzhledem? Nebo se svým oblečením? Se svými kamarády? Zdá se, že naše touhy jsou trvale nenasyceny.

Myslíte si, že i to může být důvod, proč tolik lidí utíká k drogám?

V dnešním uspěchaném světě jsou lidé mnohdy vystaveni velkému tlaku, stresu, bolesti či zklamání. Ve své bezradnosti jsou pak nečistě ochotni dát v sázku

svoje zdraví či život, a to jenom proto, aby prožili alespoň na chvíli úlevu. „Následuj své pocity,“ slyší kolem sebe. „Jestliže ti to je příjemné, tak je to správné.“ „Zkus všechno, co ti život nabízí.“

Nezapomínejme přitom, že drogy nejsou problém jen mladých anebo těch, kdo žijí na okraji společnosti. Možná bychom byli překvapeni, kdybychom věděli, kolik slušných lidí utápí v alkoholu své omyly a životní zklamání. Na každého dospívajícího, který hledá tiché a odlehle místo, kde by si mohl píchnout další dávku drogy, připadá jeden dospělý, který tlumí svou bolest a žal léky z lékárny.



Šťěstí a duševní či tělesnou pohodu si ale nelze „píchnout“ ani ji nelze „šňupat“ jako drogu. Vyrovnanost, vděčnost, pohodu nenajdete na ulicích či diskotékách u dealerů drog, ale ani na policích lékáren či drogerie.

Jak je tedy možné získat životní harmonii a další důležité „věci“?

Bible říká, že lze snadno poznat toho, kdo se nechává vláčet svými přirozenými sklony, kdo v sobě nosí nenávisť, kariérismus, neúctu k životu (Galatským 5,19-22). Bible však říká i to, že lze získat mnohem lepší věci, pokoj, radost a lásku; ty nám mohou být dány díky rozvoji naší duchovní podstaty.



Myslíte si, že náboženství má dnes nějaký význam?

Ano, určitě. Podívejte se například na alkoholismus. Vědecký a technologický pokrok, který jsme zaznamenali v medicíně dvacátého století, se téměř vůbec nedotkl léčeni tohoto onemocnění. Naproti tomu Alkoholické Anonymous (AA), dvanáctibodový program léčeni alkoholismu, poskytuje v současnosti nejefektivnější formu léčby s nejlepšími dlouhodobými výsledky. AA přitom používá velice jednoduchých metod: přiznání lidské slabosti, která si není sama schopna pomoci, a přijetí pomoci od vyšší Síly. Podobné programy, založené na filozofii AA, se začínají objevovat v téměř každé oblasti lidského strádání. Přinášejí úlevu a vyléčení tisícům, u kterých selhaly dřívější pokusy o uzdravení.

Nemůže to být zase jenom určitý módní výstřelek?

I kdyby to byl jenom výstřelek, pak je rozhodně založen na správném poznání reality; jeho úspěšnost potvrzují statisíce zachráněných a změněných životů lidí, kteří se ocitli na samém okraji propasti. Jedním z nejvýznamnějších novodobých poznatků je rozpoznání vzájemných těsných vazeb mezi tělesnou, duševní a duchovní sférou lidského bytí.

Je známo, že emoce jako hněv, strach, nenávisť, stejně jako nedůvěra mohou oslabovat imunitní systém organismu a tím podporovat vznik nejrůznějších onemocnění. A naopak, pozitivní emoce jako láska nebo radost, ale i víra (důvěra) dokážou

stimulovat produkci látek, které pozitivně ovlivňují imunitní systém, a tím chrání tělo před nemocemi. Zatrplost, nenávisť, pěstování negativních myšlenek či pocitů mohou přivodit nemoc; pozitivní myšlenky a pocity však mohou mít doslova uzdravující vliv.

Co to vlastně znamená, když se řekne „duchovní růst“?

Může to znamenat např. to, že se blíže seznámíte s Biblií, zazpíváte si nějakou duchovní či děkovnou píseň a budete se modlit za zvláštní „ovoce Ducha“, které vám chce Bůh darovat. To je, lásku, radost, pokoj, trpělivost, přívětivost, laskavost, důvěru a sebeovládání (Ga 5,22-23).

Tělesné zdraví a dobrá kondice, to zdaleka není všechno. A stejně tak bohatství, sláva, atraktivní vzhled a moc. Zdravý životní styl zahrnuje také duchovní rozvoj a růst. To nás naučí spokojenosti. Protože když nebudeme spokojeni s tím, co máme dnes, nebudeme spokojeni ani s tím, čeho chceme dosáhnout v budoucnosti.

Dovolte, aby se u vás rozvinuly ty hluboké, možná nevysvětlitelné touhy po tom Jediném, který může dát vašemu životu smysl i naději. Duchovní rozvoj bude schopen zaplnit prázdná místa vašeho žití. Výsledkem bude po všech stránkách plnohodnotný život, který začíná zde a pokračuje až na věčnost.

Ukázka z knihy Dynamický život, která se zabývá programem pro vybudování základních pilířů vyváženého životního stylu. Tuto knihu vydalo nakladatelství Advent-Orion Praha.

Některou část světa postihne zeměřesení, pobřeží zasáhne hurikán nebo teroristická bomba zničí budovu – běžný obrázek dnešního světa. Tento obraz má ještě jednu, nám skrytou tvář – během několika hodin dostávají telefonát z ministerstva zahraničí Spojených států a přecházejí do stavu pohotovosti. Shromáždí se na záchranářské akademii a začínají organizovat nezbytnou administrativu. Telefonují a dokončují individuální přípravu. Chystají výzbroj, kontrolují pasy a očkovací záznamy, absolvují rychlý výkonnostní test a loučí se s rodinou a přáteli. S vybavením sbaleným a zváženým tak, aby odpovídalo předpisům letecké přepravy, nastoupí do autobusu a spěchají na letiště. Do šesti hodin od první telefonické výzvy jsou ve vzduchu a míří zachraňovat lidi z trosk a následků velkých přírodních nebo lidmi zaviněných katastrof. Jsou to členové pátracího a záchraného týmu Fairfax County.

Jedním z členů týmu je také Craig Luecke. Vyrstl v USA ve státě Maryland a celý svůj život žije v oblasti Washington, D. C. Jeho rodiče se stali adventisty sedmého dne, když Craig chodil do sedmé třídy. Převzali ho ze státní školy na Spencervilleskou mládežnickou akademii.

Škola však nebyla jediným prostředím, které se pro Craiga změnilo. Opustil Americkou skautskou organizaci a stal se členem Pathfinderu (mládežnické organizace Církve adventistů s. d.) – organizace, které připisuje zásluhy za to, že ho naučila mnoho věcí, které mu dnes pomáhají vykonávat práci záchranáře.

Právě zkušenost z Pathfinderu vedla Craiga k zapojení se do služeb veřejnosti. Řekl: „V Pathfinderu bylo vždy co dělat. Vlastně jsme vždy vyrazili do terénu a dělali jsme něco pro lidi kolem nás.“



KDYŽ JE DRAMA KAŽDODENNÍ REALITOU

Po skončení Spencervilleské akademie Craig Luecke pokračoval ve studiu na Akademii Highland View, kde se již přímo setkal se svou budoucí kariérou. Společně s několika dalšími studenty vstoupil do hasičského sboru dobrovolníků. Jako dobrovolník působil také ve veřejné záchranné službě a v tomto období se také stal pohotovostním lékařským technikem.

Po absolvování školy zaměstnal C. Luecke na plný úvazek hasičský a záchranný sbor Fairfax County. Působí zde až dodnes a úspěch ve svém povolání připisuje své minulosti i celkovému životnímu stylu.

Řekl: „Mohl jsem se jako kluk uchýlit k alkoholu, drogám nebo se přidat ke špatné partě, ale moje životní rozhodnutí se vyplatila. Díky své víře mám teď silnější vůli, dokážu přijímat realitu a jsem vyrovnanější jak ve vztahu k sobě samému, tak k Bohu.“

Přibližně před deseti lety dostal Luecke nabídku jiného povolání – příležitost stát se členem mezinárodního specializovaného záchranného týmu, který pod vedením vlády Spojených států zasahuje při katastrofách na celém světě. Vzhledem k vynikajícím dovednostem v oblasti výpočetní techniky, které získal během let praxe, se také C. Luecke dostal do elitního zásahového týmu jako specialista na technické informace.

Ačkoli v celých Spojených státech bylo vytvořeno 27 podobných týmů, pouze dva z nich získaly autorizaci k zásahům na pokyn ministerstva zahraničí Spojených států.

První úkol, kterého se C. Luecke účastnil, však jeho tým plnil na území Spojených států. Na jaře 1995 zasahovali po pumovém útoku ve městě Oklahoma City. Byl to ofresný a nezapomenutelný zážitek.

„První den na místě jsem vyšel do nejvyššího patra,“ vzpomíná Luecke. „Cítil jsem, jak se celá budova kymácí.“ Práce byla velmi nebezpečná a díky pozdnímu příjezdu týmu bylo na záchranu životů již příliš pozdě.

To byla Lueckeho první a nejtěžší mise. „Byla to pravděpodobně moje nejhorší zkušenost – jak emocionálně, tak fyzicky,“ poznamenal Luecke.

Kromě úkolu v Oklahoma City a pomoci při dalších pohromách ve vlastní zemi Lueckeho tým zasahoval například v Arménii, Nairobi a na Taiwanu. Minulý rok se tým potýkal s ničivými následky zemětřesení, které zničilo část Turecka. „Vypadalo to, jako by v Turecku vybuchla atomová bomba,“ popisuje Luecke. „Zkáza dosahovala obrovských rozměrů. Kam až člověk dohlédl, bylo vidět pobožené nebo zcela rozpadlé budovy. Lidem nezbylo vůbec nic a zůstali bez přístřeší. Byl to nejhorší obraz, jaký jsme kdy viděli.“

Tým neúnavně pracoval a následujících pět dní úspěšně zachraňoval lidské životy. Jedním z nejvýraznějších činů byla záchrana osmiletého chlapce, který strávil pod sutinami tři dny. Záchranáři zaslechli jeho volání, když hloubkové rypadlo odstraňovalo trosky budovy. S využitím moderní technologie a zejména „vyhledávacích kamer“, díky kterým záchranáři mohou zmapovat i těsné prostory, se týmu podařilo chlapce nalézt a vyprostit ho zpod závalu betonu. Chlapec byl ve své posteli, nad kterou díky její konstrukci zůstal malý prostor pro přežití. Přežil jako jediný z celé rodiny a záchranáři ho vytáhli bez jediného škrábance.

„Když jsem ho uviděl, nemohl jsem tomu uvěřit,“ vzpomíná Luecke. „Jeho záchrana byla skutečně vrcholným činem. Nejlepší na celé práci je, když pomáháte lidem a zachráníte někomu život. Pohled na to, jak z totálně zřícené budovy vycházejí lidé, je pro ty, kdo nic podobného neviděli, naprosto nepopsatelná zkušenost.“

Ačkoli záchrana lidí je vzrušující, ostatní zkušenosti ze zámoří jsou pro členy týmu těžké. K nepříjemným zážitkům patří cesta letadlem. Tým sedí v ocasní části trupu transportního letounu C-5 – největšího nákladního letadla, kterým vojenské letectvo disponuje. Nejsou tam žádná okna ani topení, takže je tam velká zima. Při

doplňování paliva za letu se z letadla stává horská dráha, takže nevolnost je naprosto běžná. V případě cesty do Turecka je třeba takové podmínky snášet přibližně 20 hodin. Po přiletu do cíle se tým rozdělí na dvě směny, které střídavě pracují po celých 24 hodin. Kvůli řadě tlumočnicků a místních pomocníků musí mnoho členů týmu spát venku na pytlích s krmivem pro psy nebo na čemkoliv jiném, co najdou. Někteří z nich se už probudili mezi krytými. Spánek je omezený a podmínky jsou tvrdé.

„V žádném případě tuto práci nemůže dělat každý,“ tvrdí Luecke. Proč ji tedy dělá on sám?

„Od chvíle, kdy jsem přišel na Spencervilleskou akademii a později na střední školu, jsem chtěl pomáhat ostatním – zvláště když jsem navštívil mládežnický tábor v Mount Aetna. Dělá mi radost pomáhat druhým, kteří neměli tolik štěstí jako já.“

Jako člen mezinárodního záchranného týmu C. Luecke poznal mnoho kultur, míst a lidí. Sám říká, že to změnilo jeho názory a postoje vůči ostatním. „Když se oprostíte od politiky a podobných záležitostí, lidé jsou právě takoví jako my. Dnes se na člověka dívám úplně jinak. V každé zemi, kterou jsem navštívil, se k nám lidé chovali neuvěřitelně hezky. Je to naprosto jiné, než jsem si myslel dříve.“

Zejména mladým lidem C. Luecke zdůrazňuje důležitost správné volby životního stylu. „Váš životní styl ovlivňuje celý váš další život. Je důležité, aby si to mladí lidé uvědomili.“ C. Luecke i celý hasičský sbor aktivně působí na mládež prostřednictvím návštěv ve školách, loutkových představení, výstav hasičské techniky a kampaně „plný kufr peněz“, která shromažďuje prostředky pro boj se svalovou dystrofií.

Lueckeho postoj k životu a jeho volbu životního stylu oceňují nejen lidé, které zachraňuje, nebo žáci, které navštíví ve školách. Kladným dojmem působí také na své spolupracovníky.

„Znám Craiga posledních 13 let,“ říká John Brown, asistent velitele operací na hasičském a záchranném oddělení ve Fairfax County. „Žasnu nad jeho schopností zvládat technickou stránku tohoto povolání a současně jeho schopnost vycházet s kolegy. Je to zkrátka skvělý člověk. Řekl bych, že Craig má nejvyšší etickou normu z nás všech, kdo na hasičském a záchranném oddělení pracujeme. Je to skvělý člověk.“

(ANN)

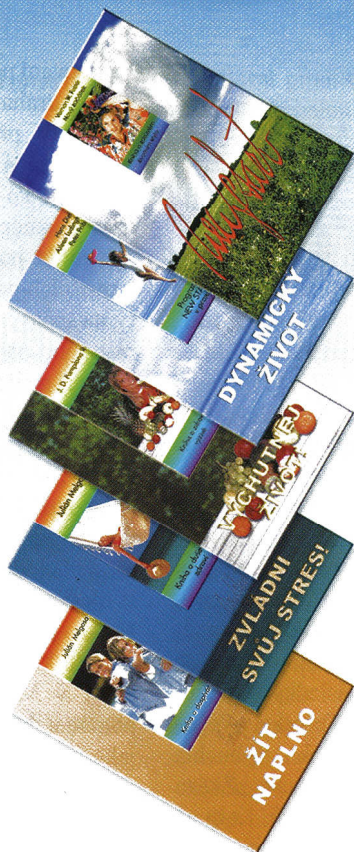
ADVENT-ORION
 2000

**NABÍZÍ DOSPĚLÝM I DĚTEM
KNIHY PRO:**

•
ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL
 •
**HARMONICKÉ
PARTNERSTVÍ A RODIČOVSTVÍ**
 •
RADOST A POUČENÍ
 •
CHVÍLE POHODY A ZAMYŠLENÍ



PRO ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL



MUDr. Vernon Foster:
NEW START – nový začátek

Kniha o zdravém životním stylu. O důležitosti správné výživy, pohybu, odpočinku, vody, slunce a duševní hygieny pro naše zdraví.
Váz., formát 17 x 24 cm, 232 stran, barevné a černobílé ilustrace.

**Dr. H. Diehl, MUDr. A. Ludingtonová,
MUDr. P. Pribiš: Dynamický život**

Program NEW START v praxi – 52týdenní program pro vybudování základních pilířů vyváženého životního stylu.
Váz., formát 17 x 24 cm, 288 stran.

MUDr. Jorge Pamplona: Vychutnej život!

Kniha o zdravé výživě – s množstvím ilustračních fotografií, grafů, statistikami, různými testy a navíc chutnými recepty.
Váz., formát 17 x 24 cm, 224 stran, celobarevné provedení.

Dr. Julián Melgosa: Zvládní svůj stres!

Kniha o duševním zdraví – o tom, jak i pod náporom každodenních starostí zůstat vyrovnaným člověkem.
Váz., formát 17 x 24 cm, 204 stran, celobarevné provedení.

Dr. Julián Melgosa: Žít naplno

Kniha o dospívání. – Přichází s tím nejdůležitějším, co zajímá teenagery i jejich rodiče. Pomáhá při hledání pravé životní cesty, při řešení citových i generačních rozporů.
Váz., formát 17 x 24 cm, 192 stran, celobarevné provedení.

Připravujeme:

Nancy Van Peltová: Umění komunikace – o důležitosti komunikace v manželství.
Dr. Julián Melgosa: Kniha o výchově dětí

PRO DĚTI



Jacques Breuil & Jean Breuil:

Filipova dobrodružství

Neobvyklá dobrodružství malého Filipa a jeho kamarádů, která dají chlapcům a děvčatům nahlédnout do zajímavých oblastí lidského života – ať už jde o zdravou výživu či pohyb, nebo o dobré mezilidské vztahy.

Váz., formát 16 x 18 cm, 176 stran, bar. ilustrace.

Jacques Breuil & Jean Breuil:

Filipova další dobrodružství

Volné pokračování příběhů pro mladé čtenáře. Tentokrát půjde o ekologii a také o čistotu neboli hygienu. Kromě toho se děti dozvědí, jaká nebezpečí jim hrozí v běžné domácnosti a jak se v takových situacích zachovat.

Váz., formát 16 x 18 cm, 152 stran, bar. ilustrace.

Jan Bárta a kol.: Příběhy na dobrou noc

Bohatě ilustrovaná kniha příběhů, které nenásilnou formou vedou děti k pravé moudrosti.

Váz., formát 13 x 20 cm, 264 stran, bar. provedení.

Jan Bárta: Vypřádání nejen pro Teofila

Příběhy pro děti o životě apoštolů a počátcích křesťanství.

Váz., formát 20 x 29 cm, 56 stran, bar. ilustrace.

Jan Bárta: Příběhy pro celou rodinu

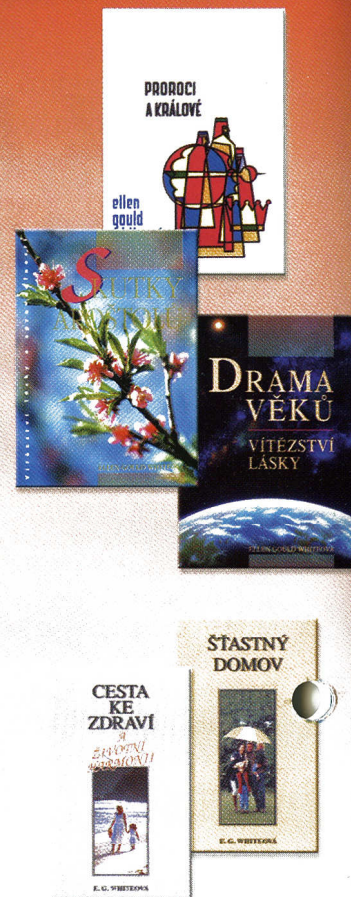
Ilustrované příběhy, které děti učí pozitivním životním hodnotám, především v oblasti mezilidských vztahů.

Váz., formát 16 x 16 cm, 96 stran, bar. ilustrace.

Připravujeme:

K. Kernová: Příběhy pro dětská srdíčka

PRO DUCHOVNÍ RŮST



E. G. Whiteová: Proroci a králové

Literární zpracování dávných historických výjevů – kniha ze série Drama věků. Ličí údobí největšího rozkvetu Izraele za vlády krále Šalomouna, ale také dobu, kdy národ dospěl až ke svému rozpadu a ocitl se v babylonském zajetí; poslední kapitoly uzavírají popisem historie izraelského národa až po dobu před narozením Krista.

Váz., formát 14 x 21 cm, 514 stran.

E. G. Whiteová: Skutky apoštolů

Další kniha ze série Drama věků – o dějinách prvotní křesťanské církve a životě apoštolů.

Váz., formát 16 x 21 cm, 434 stran.

E. G. Whiteová: Vítězství lásky

Jedinečným způsobem vykreslená poslední dvě tisíciletí světových dějin, jejich klíčové události i významné postavy. O rozpadu Izraele, počátcích a historii křesťanství, reformaci a vzniku protestantismu, o francouzské revoluci i o posledních událostech světových dějin. Poslední díl série Drama věků.

Váz., formát 14 x 21 cm, 512 stran.

E. G. Whiteová:

Cesta ke zdraví a životní harmonii

Podle autorky je lidské zdraví nedělitelné – jde o celkovou životní harmonii. V knize najde čtenář celý souhrn praktických rad na cestě ke zdraví...

Brož., 11 x 18 cm, 352 stran.

E. G. Whiteová: Šťastný domov

Cesta k pravým hodnotám života, jakými jsou harmonické manželství či hezké vztahy v rodině, nikdy nebyla jednoduchá. Vždycky však stálo za to ji hledat.

Brož., 11 x 18 cm, 160 stran.

Připravujeme:

E. G. Whiteová: Touha věků – ze série Drama věků – kniha o životě a významu Ježíše Krista – (nové vydání).

E. G. Whiteová: Patriarchové a proroci – ze série Drama věků – starozákonní události od potopy až po dobývání zaslíbené země – (nové vydání).

**BLIŽŠÍ INFORMACE POSKYTNĚ
A VAŠE OBJEDNÁVKY VYŘÍDÍ:**

YDAVATELSTVÍ

ADVENT-ORION s. r. o.

ROZTOCKÁ 5

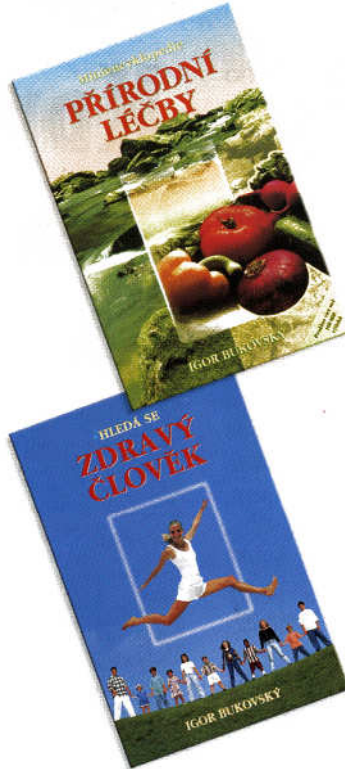
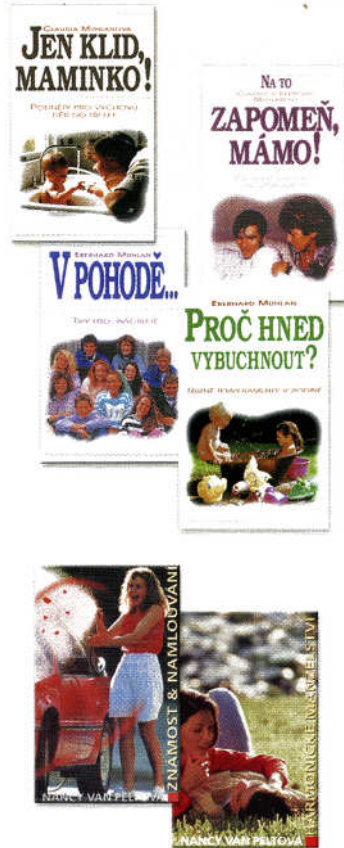
160 00 PRAHA 6 - SEDLEC

TEL.: 02/90 03 45 35

e-mail: adventorion@iol.cz



REGIONÁLNÍ ZÁSTUPCE



Eva Veškrnová: Jevišť života

Brněnská zpěvačka, známá z řady muzikálových rolí, je nadšenou propagátorkou zdravého životního stylu. Kromě vzpomínek na léta minulá nabízí autorka také 757 kuchařských receptů, 265 bylinných směsí a další zdravotní doporučení pro nejčastější se vyskytující onemocnění.

Váz., formát 17 x 24 cm, 320 stran, 2 fotopřílohy.

Ludvík Švihálek: Důvěřuj životu!

Odkud jsme? Proč žijeme? Kam jdeme? Má život nějaký smysl? Existuje život po životě? Jak lze opravdu správně a šťastně žít? Co je to skutečná láska? K čemu spějí dějiny? To jsou některé z otázek, kterým odpovídá tato kniha.

Váz., formát 17 x 24 cm, 120 stran.

MUDr. Ben Carson: Zlaté ruce

Pokud se někdo narodí v černošském ghettu, vyrůstá v neúplné rodině a ve škole platí za jednoho z nejhorších, pak asi není těžké odhadnout, „co z toho dítěte bude“. Život však někdy přináší nečekaná rozuzlení. Tak je tomu i v tomto příběhu světového neurochirurga Bena Carsona.

Brož., formát 13 x 20 cm, 208 stran.

Věra Vesecká: Hvězda naděje

O setkáních s chlapci a děvčaty ve školních lavicích a o společných besedách nad Bibli.

Brož., formát 11 x 16 cm, 72 stran.

Jaroslava Cyranová: Můj malý příběh

O hledání dobra v lidském životě – navzdory slzám dětství a traumatu dospívání v rozvrácené rodině.

Brož., formát 11 x 16 cm, 48 stran.

Pavel Fürst: Ztracený a nalezený

Životní zkušenost otce, který jednoho dne zjistil, že se mu jeho jediný syn ztratil za mříže vězení.

Brož., formát 11 x 16 cm, 48 stran.

Věra Gajdošíková, Vlastimil Fürst: Bolest a naděje

Příběhy rodičů, do jejichž života vstoupila těžká nemoc jejich dítěte.

Brož., formát 11 x 16 cm, 48 stran.

Claudia Mühlanová: Jen klid, maminko!

Podněty pro výchovu dětí do 3 let

Postřehy i vlastní zkušenosti matky 13 dětí – o tom, jak si počínat při výchově dětí nejtěžšího věku.

Brož., formát 11 x 18 cm, 144 stran.

Claudia a Eberhard Mühlanovi: Na to zapomeň, mámo!

Rady pro rodiče dospívajících

Knížka, s jejíž pomocí mohou rodiče lépe porozumět sobě samotným, především však svým dospívajícím dětem.

Brož., formát 11 x 18 cm, 192 stran.

Eberhard Mühlan: V pohodě...

Tipy pro -náctileté

Knížka určená především dospívajícím, ale i jejich rodičům, kteří nevědí, jak s dětmi hovořit o mnohdy „choulostivých“ otázkách.

Brož., formát 11 x 18 cm, 80 stran.

Eberhard Mühlan: Proč hned vybuchnout?

Různé temperamenty v rodině

O devíti nejvýraznějších stránkách temperamentu dítěte, ale také o našem přístupu k vlastním dětem, a jak vzájemné vztahy zlepšit.

Brož., formát 11 x 18 cm, 80 stran.

Nancy Van Peltová: Známost a namlouvání

Knížka pro dva zamilované

Tato kniha se otevřeně zaměřuje na hlavní problémy, jimiž prochází dvojice zamilovaných. Je určena především mladým lidem, ale řadu podnětů v ní naleznou i ti dříve narození.

Brož., formát 11 x 18 cm, 192 stran.

Nancy Van Peltová: Harmonické manželství

Knížka pro šťastné partnerství

Jak porozumět svému partnerovi, jak s ním komunikovat, jak mu projevit uznání a ocenění. V knize se autorka zabývá klíčovými oblastmi partnerského vztahu.

Brož., formát 11 x 18 cm, 176 stran.

MUDr. Igor Bukovský:

Minicyklopedie přírodní léčby

Přehledný a stručný návod, s jehož pomocí se lze s některými nejběžnějšími onemocněními vypořádat přírodními léčebnými prostředky – stravou, úpravou životního stylu, zeleninovými šťávami nebo také vodoléčbou.

Brož., formát 13 x 20 cm, 144 stran.

MUDr. Igor Bukovský: Hledá se zdravý člověk

Svěžím způsobem dává autor nahlédnout do tajemství složitosti světa – buňky. Jelikož buňky vytvářejí tkáň a orgány, pak nemocné srdce – to jsou vlastně „porouchané“ buňky srdečního svalu a cév, jež srdeční sval zásobují. Také žlučnickové kameny, zápal slepého střeva, nervozita, bolesti hlavy, rýma, rakovina, cukrovka a spousta dalších onemocnění jsou důsledkem „porouchaných“ buněk. „Revoluce“ v našem zdraví musí tedy začít zespodu – od buňky.

Z obsahu:

- optimální podmínky pro zdravý život buňky
- optimální chemická rovnováha v lidském organismu
- význam chlorofylu pro život – léčba chlorofylem funkce a význam enzymů – důležitost enzymů ve stravě – prevence rakoviny
- funkce a význam vitamínů
- význam minerálů pro naše zdraví
- co to jsou volné radikály – jaká onemocnění způsobují – jak se před nimi chránit
- imunitní systém – náš „tělesný strážce“

Brož., formát 13 x 20 cm, 136 stran.

Alf Lohne: Žitírek začíná už dnes

Jak být úspěšný? Jak plně realizovat svůj potenciál v každé životní oblasti? Jak objevit tajemství vitality života? To je okruh námětů, jimiž se autor v knize zabývá, aby poukázal na cestu k úspěchu v práci, manželství i osobním životě.

Brož., formát 11 x 18 cm, 144 stran.

Kenneth R. Wade: Tajemství New Age

O původu, učení i tajemném „zákulisi“ dnes již velmi rozšířeného hnutí.

Brož., formát 11 x 18 cm, 128 stran.

Dr. Jack W. Provonsha:

Existuje život po životě?

O této dnes tolik diskutované otázce autor přemýšlí na pozadí biblických principů.

Brož., formát 11 x 18 cm, 96 stran.

Martino Tomasi:

Smrt a vzkříšení, nebe a peklo

Nesnadná témata – smrt, umírání, posmrtný život – z perspektivy Bible.

Brož., formát 11 x 18 cm, 96 stran.

Edwin Gallagher: Horká linka k Nejvyššímu

Působivě napsaná publikace o modlitbě, se spoustou konkrétních, praktických rad a námětů.

Brož., formát 11 x 18 cm, 128 stran.

Jean Zurcher: Křesťanská dokonalost

Autor nechce vést čtenáře k dokonalosti v absolutním slova smyslu. Jde spíš o výzvu k životu v pokoře, v lásce k Bohu i bližnímu.

Brož., formát 11 x 18 cm, 96 stran.

Josh McDowell: Nezahod svůj rozum do koše

V této knize se autoři zastávají u dvaadvaceti nejrozšířenějších mýtů, spojených s pojmy jako Bible, Bůh či křesťanství. Každému z nich věnují jednu kapitolu a krok za krokem, s humorem a pochopením dokazují, že přemýšlet o křesťanství ještě neznamená, že svůj rozum musíme zahodit do odpadkového koše.

Brož., formát 11 x 18 cm, 224 stran.

Byla ještě tma, čtyři hodiny ráno a my jsme se rychle chystali na cestu z jižních Čech na severní Moravu.

Kilometry příjemně ubíhaly, rozhlasové stanice střídaly hudbu s aktualitami přicházejícího dne – co bylo a co možná bude. Před Hranicemi na Moravě byla uzavřená cesta, asi nějaká havárie. Nechtělo se nám jezdit nějakými objíždkami, a tak jsme pokračovali dál, snad se tam nějak vymotáme. Před námi bylo jen pár aut, a tak jsme dojeli do další vesnice. „To bude nějaká velká havárie,“ řekli jsme si, protože cesta byla uzavřena úplně. Odbočili jsme spolu s dalšími dopravu, protože to byla poměrně krátká objíždka celého úseku. Drobně přšelo, ale rádio vesele hrálo a v autě bylo docela příjemně. A pak to přišlo.

Jsou věci, na které člověk nezapomíná. Přehoupli jsme se přes horizont a před námi se objevilo ohromné jezero. Silnice končila v neklidné vodní hladině. Všichni jsme tam stáli a nikdo nechápal, co se stalo. Tady přece má být údolí a řeka. Co se děje? V rádiu byly zrovna zprávy, co kde jaký politik řekl, banální události z předšlého dne a přání příjemného rána, nic víc. Otočili jsme auto a vraceli se zpět.

Velkou objíždkou jsme dojeli do Ostravy. Šok číslo dvě. Místo nádraží vodní hladina, o pár kilometrů dál domky, kterým zůstala nad hladinou jen střecha... A všude klid, žádné blikající majáky, žádné helikoptéry, žádní vojáci... Byl první den po... Mnozí lidé se ještě dnes budí hrůzou pokaždé, když jim kapky deště zabubnují na střechu.

To je tvrdá realita. Mnohdy celé roky plyne život v zaběhaných kolejkách a pak stačí pár hodin deště, několik minut zemětřesení či měsíců války a všechno je jinak. Co potom?

Je třeba pomoci, ale jak? Vždyť špatně organizovanou pomocí se dá ještě více ublížit. Proto vznikají různé humanitární organizace, které pomáhají lidem na profesionální úrovni. Jde o to zasáhnout nejen rychle, ale také co nejúčinněji. Nestačí jen sbírat peníze a materiál od dárců, ale jde také o to, umět tyto prostředky dobře a efektivně využít. K takové práci nestačí jen nadšení, je třeba mít i určité zázemí a zkušenosti. Kromě toho potřebujete ještě lidi, pro které není pomoc bližnímu zaměstnáním, ale povoláním. Do jedné z takových organizací dnes nahlédneme. Je to jen pár střípků z velké mozaiky hledání, jak pomoci potřebným.

M. Š.

KDYŽ PŘIJDE DEN „D“



ADRA je celosvětová humanitární organizace, kterou před více než třiceti lety založila v USA Církev adventistů sedmého dne. V současné době má sto padesát poboček v různých státech světa.

ADRA Česká republika patří mezi šestnáct aktivně dárcovských poboček, tzn., že pomoc nejen organizuje, ale i dopravuje a rozděljuje tam, kde jsou lidé v důsledku přírodní katastrofy, války, epidemie nebo hladomoru přímo ohroženi na životě. ADRA pomáhá všem potřebným lidem bez rozdílu rasy, náboženského vyznání nebo politické příslušnosti.

Od svého vzniku (květen 1992) uskutečnila česká ADRA přibližně sto sedmdesát čtyři humanitárních výprav do dvaceti čtyř zemí světa (Abcházie, Albánie, Arménie, Bulharsko, Čečensko, Dagestán, Gruzie, Ingušsko, země bývalé Jugoslávie, Libanon, Moldávie, Mongolsko, Rumunsko, Rusko, Rwanda, Severní Osetie, Slovensko, Ukrajina, Turecko atd.). ADRA předala několik stovek tun potravin, léků, zdravotnického materiálu, hygienických potřeb, čistících prostředků, šatstva, obuvi a jiné humanitární pomoci v celkové hodnotě přibližně 95 milionů Kč.

ADRA pomáhá také v České republice. Při povodních v roce 1997, záplavách ve východočeském regionu, nebo

při letošních záplavách v severních Čechách organizovala pomoc brigádníků, zapůjčovala vysoušeče, zprostředkovávala sanační omítky atd. Dobrovolní spolupracovníci ve Frýdku-Místku připravují kamiony oblečení a jiné humanitární pomoci. Mimo to poskytují základní potřeby uprchlíkům v záchytném táboře ve Vyšší Lhotě. Od roku 1994 ADRA spravuje v Novém Jičíně azylový dům pro muže a matky s dětmi v nouzi s kapacitou 45 lůžek. Mohlo by se zdát, že stačí sestavit tým profesionálů a fungující humanitární organizace je na světě. Jenže taková organizace by většinu vybraných prostředků spotřebovala sama pro sebe na mzdy a režie. Proto má ADRA jen několik stálých pracovníků, kteří koordinují práci mnoha dobrovolníků, bez nichž by to nikdy nemohlo fungovat. Jsou to lidé, které nenajdete na stránkách novin či videozáznamech z jednotlivých misí, ale bez jejich spolupráce by se tento program zastavil. Tak se tisíce drobných darů a služeb poskládají v jeden řetěz pomoci, který už zachránil nejen jeden lidský život a dalším tisícům vrátil alespoň kousíček naděje do budoucnosti.

Poděkování tedy patří všem, kteří s Adrou spolupracovali, spolupracují, nebo se k tomu teprve rozhodují. Pomáhejte s námi. Lidé vás potřebují.

Pošta z Indie

ADRA pomáhá také v Indii, v oblasti, kterou loňského roku postihl cyklon. Projekt, který zpracovala německá ADRA, na místě realizuje Radomír Špinka z ČR. Na následujících řádcích můžete nahlédnout do jeho světa, který nám zpřístupňuje prostřednictvím elektronické pošty. Aby se čtenář mohl lépe vžít do atmosféry, která ho obklopuje, ponechali jsme jeho dopisy v původní podobě.

...Orissa, kde teď pracujeme, je velice chudobná. To, že lidé byli postiženi cyklonem, jim vůbec nepřidalo. Některé vesnice na pobřeží vítr smetl úplně. Cyklon přišel v noci. Lidé najednou přišli téměř o všechno, o své domy, nemají šaty, nádobí, prostě nic... Je těžké představit si něco takového. Situace

už je trochu stabilizovaná. Lidé si některé chýše pospravovali, polepili blátem a nějakým způsobem přežívají. Je ale otázkou, jak dlouho, protože přišli o svou úrodu a tím i o jídlo. Rybáři nemají lodě. Také tu měli stromy, jejichž plody prodávali, ale teď jsou všechny zničeny.

...Jinak tady je stále co dělat. Dovezli jsme většinu krav a všechny kozy (95), které jsme dosud nakoupili. Zítra je jdeme rozdávat.

...Včera ráno dorazily další krávy a čtyři telata. A co se nestalo. Včera dopoledne se nám narodila ADRANA a pak večer – u čehož jsem už asistoval pouze jako divák – ještě ADRIA. Nevím, zda jsou první na světě, ale každopádně v Indii jsou to první telata narozená Adře.

...Krávy bučí, telata se učí chodit, kozy mečí a jen těžko se dají krotit, jak jsou divoké. Sazenice stromů jsou připraveny k sadbě. Začali jsme opravovat 12 škol. Většinou se ale jedná o stavbu skoro od základů.

Z E-MAILŮ RADOMÍRA ŠPINKY
VYBRAL VÍTĚZSLAV VURST



HOST JE DAR OD PÁNA BOHA

Sedíme okolo prostřeného stolu a pomalu z nás spadává únava z dnešního náročného dne. Není se čemu divit, časné ráno jsme vyjžděli z Tbilisi, pak tři a půl hodiny jízdy terénním autem po rozbitých klikatých gruzínských silnicích, než jsme se konečně dostali do prvního cíle naší cesty – vesničky Dulsi.

Rázem se okolo našeho osobního i nákladního auta seběhl dav lidí. Mám strach o celý náklad obsahující sušené mléko, několik druhů dětské kaše, ovesné vločky a instantní polévky v hodnotě téměř půl milionu korun. Jedná se o dar Ministerstva zahraničí ČR a ADRA International a je určen pro 1500 nejmenších dětí uprchlíků, kteří utekli z Čečenska do sousední Gruzie.

Dulsi, Jokolla a Omallo jsou poslední vesničky před hranicemi s Čečenskem na severovýchodě Gruzie. Obklopeny maje-

státními vrcholky Kavkazu, skýtají útočiště 7500 čečenským uprchlíkům. Původem jsou z Gruzie, a tak se vrací zpět ke svým příbuzným. Jsou rozmístěni po rodinách anebo okupují každé zastřešené místo. Už jsme se zbavili zbytečných obav, nasloucháme jejich vyprávění, zvou nás dál do svých nových příbytků a děkují za přivezenou pomoc. Je smutné poslouchat prosby o teplejší deky, o botičky a ponožky pro děti, které tu běhají bosé, prosby o léky pro 105 let starou babičku. Kde zůstala lidská důstojnost? Budou se vůbec moci někdy vrátit zpět do svých domovů?

Sedíme okolo prostřeného stolu v malé chaloupce ve vesnici Akhmeta, která je jakýmsi správním střediskem tohoto kraje, a venku už je tma. Gruzie je velmi chudá země, kde hospodářství téměř úplně zkola-

bovalo. Voda teče jen několik hodin denně, a když funguje elektřina, tak je to zázrak. Ve většině domácností se netopí, a tak lidé chodí doma oblečení snad do všeho, co mají. Celý ten týden, který tu trávím nad nákupem, přepravou, rozdáváním a účtováním české vládní humanitární pomoci, se téměř nepřetržitě třesu zimou. Sorgo mi vypráví, že když měl chřipku, tak si nemohl udělat ani čaj, neboť nebylo na čem. Hned po škole nastoupil jako nový kazatel do zdejší vesnice a za rok má sbor už 21 členů. Moc se mu tu líbí, i přesto že jeho jediným vlastnictvím je matrace na spaní v přízemí modlitebny. Je až paradoxní, že ač jsou velmi chudí, řídí se gruzínští lidé heslem „Host je dar od Pána Boha“. Jejich pohostinnost mi až vyrazí dech.

ING. ŠÁRKA ZÝKOVÁ, ADRA PRAHA

POHLED NA SVĚT A NA VLASTNÍ ŽIVOT JE BOHATŠÍ

- domy zaplavené do osmi metrů po více než čtrnáct dnů...
- nábytek, knihy, oblečení a vše ostatní – vynášené do kontejneru
- metrová vrstva kamenné sutě v obývacím pokoji
- noc na tvrdé podlaze v provizorním obydlí uprchlíků, kde pro deset lidí byla jen jedna matrace
- vyprávění ženy, které před jejím oči zabil muž a dítě
- vypálené domy a ohořelé hodiny, které se zastavily ve chvíli, kdy je oheň téměř zničil. Bylo 14 hodin, patnáct minut.
- vyprávění záchranářů, kteří se vrátili z Turecka
- obavy ženy, které vyhrožovali, že jí do rána zabijí děti
- posezení ve stanu (dá-li se takto nazvat toto provizorní plátěné a igelitové obydlí) s těmi, jejichž celý majetek se dá snadno narovnat do malého kufru

ale také

- ochota mladých i starých, kteří nabídli svou pomoc
- radost a únava ve tvářích těch, kteří ve svém volnu již několikrát den pomáhali postiženým záplavami
- zájem dobrovolníků, kteří hledají nové způsoby, jak i jiné lidi vtáhnout do pomoci potřebným
- nový pohled na léčící se narkomany, kteří přijeli se svými terapeuty pomáhat obětem povodní
- vděčnost lidí, kterým mohlo být alespoň trochu pomoci
- balíček od důchodců pro postižené důchodce – s napsanými hřejivými slovy soucitu

To všechno, a ještě mnohem víc, patří k bohaté mozaice zážitků, kterými je obohacen můj život. Nedá se to srovnat s těmi, kteří tuto práci dělají mnohem déle. Ale je to dost na to, aby se změnil můj pohled na svět a na vlastní život. Je bohatší.

VÍTĚZSLAV VURST



V Adapazari, v jednom z nejpostiženějších míst v Turecku, se po osmi měsících vrátil život skoro do starých kolejí. Lidé chodí do práce, děti do škol. Jen místa, kam se vrací, jsou jiná. Místo domovů na ně stále čekají stany postavené v ulicích, stanové tábory či prefabrikované domky. Zachránili své životy, ale nemají, a ještě dlouho nebudou mít, střechu nad hlavou. Pomalu si zvykají na to, že jim za městem vyrostly hradby sutin ze zbořených domů... a o kousek dál nový hřbitov, kde je téměř na každém náhrobku stejné datum – 17. 8. 1999.

Těm, kteří zůstali, nezbyla téměř žádná perspektiva, ale neztratili optimismus. Přišli o všechno, bydlí ve složitých podmínkách, jsou však přátelští. Všude, kam přijdeme, se na nás usmívají, vítají nás a zvou dál.

Brzy jsem pochopil proč. Snad celé město zná Viktora Miliše. Je to Moldavec. Pracoval u nás a zná jazyk blízký turečtině. Dnes umí i turecky. Do Turecka odjel jako dobrovolník spolu s první humanitární pomocí, kterou sem dovezla

česká ADRA. Koordinoval její rozdělování. Tenkrát si postavil svůj stan vedle jejich stanu. Přikrýval se stejnými přikrývkami, dýchal stejný prach, pil stejnou vodu, jedl stejné jídlo a v zimě trpěl stejnou zimou jako všichni ostatní. Pomáhal jim stavět provizorní obydlí, naslouchal jejich pláči a nesmělým plánům. Mnohé z matek ho adoptovaly za svého syna. Když přijde, obličej většiny se rozzáří.

Nejen tady, ale i na jiných místech, kam jsme mohli dovést humanitární

pomoc (v zahraničí i u nás), nám ti, za kterými jsme přijeli, často říkají, že osobní přítomnost toho, kdo chce pomáhat, a ztotožnění se s jejich „osudem“ je často víc, než poskytnutá materiální pomoc.

Stačí, když se lidé v Adapazari dozví, že patříme k humanitární organizaci ADRA, a hned nám vřele tisknou ruku a děkují... Už víme proč...



PROČ TO VŠECHNO – JAKÝ TO MÁ SMYSL?

Někdy se nás lidé ptají, proč to děláme. To první, co mě napadá, je známý Ježíšův výrok: „Neboť tak Bůh miloval svět, že dal ...“ (J 3,16) Toto konstatování o projevu Boží lásky je výzvou, která neustále zve k následování. Tento vzor je nepřekonatelný a stále vybízecí. Existují však i lidé, jejichž jednání a postoje jsou nesmírně inspirující. Jedním z nich je určitě i doktor Albert Schweitzer. Dovolte mi přemýšlet spolu s vámi nad několika odstavci z knihy o tomto lékaři – Velký doktor.

Vznešenost Schweitzerova díla přiměla před časem i jednu bohatou Američanku k rozhodnutí odkázat své jmění lambarénské nemocnici. Ohlásila se doktorovi Schweitzerovi předem a přijela se do pralesní nemocnice podívat. Byla nezvyklým, romantickým prostředím nadšena. Celé dny spokojeně sedávala nad nemocnicí ve stínu palm na lavičce, kterou si dala zřídit, a dívala se na Schweitzerovo jedinečné dílo, jemuž chtěla obětovat i své jmění.

Jednoho dne šel Velký doktor náhodou kolem lavičky. „Není to krásné?“ pravila milionářka. „Jsem vaší prací i krásou zdejší přírody unesena.“

Avšak Schweitzer nebyl přítelem lidí tohoto druhu. „Milá paní,“ řekl klidně, „lépe byste udělala, kdybyste vzala utěrku a šla pomoci do kuchyně. Až uděláte kus práce, můžete si jít sednout na lavičku.“



Když se A. Schweitzer po udělení Nobelovy ceny vrátil ze Skandinávie a USA, první jeho cesta platila nemocným.

Přišel k nim do vesnice a řekl s úsměvem: „Víte, co je nového? Přivezl jsem hodně peněz. Konečně dostanete novou vesnici ...“

Brzy poté dal pokyny, jak má budoucí Village de la lumière vypadat. Peníze, které vydělal, nepokládal Schweitzer nikdy za své vlastnictví; byly to pro něj hodnoty svěřené do jeho správy. Říkal, že majetek máme na zemi jen propůjčen a naší povinností je, abychom jej využívali jedině ve službách dobra. Kdo bezúčelně shromažďuje hmotné prostředky, nemá se čím chlubit. Je otrokem peněz. Být úspěšný, neznamená v žádném případě být bohatý. Čím více jsme obdrželi, tím více jsme povinni vracet zpět. A to nejen ve sféře materiální, ale i duchovní.

Noelovi jsem zřejmě padl do oka, a tak se nápadně často objevoval v mé blízkosti. Při jedné z našich rozmluv jsem se ho zeptal: „Co bys ode mne chtěl?“ „Chleba,“ odpověděl.

Dal jsem mu krajíc zdejšího kukuřičného chleba; i když rychle vysychá a často se drolí, je zde drahou lahůdkou. Držel jej chvíli v ruce a pak jej opatrně jedl. Bylo vidět, že se snaží, aby mu ani drobeček neupadl na zem. Když se zdálo, že má dost, strčil zbytek chleba do kapsy. „Proč to nedoješ?“ zeptal jsem se. „Pane, mám ještě dva bratry.“

RUDOLF REITZ

PŘEDSTAVUJE SE VÁM

ČESKÁ BIBLICKÁ SPOLEČNOST

Historie vzniku biblických společností je spojena s dojemným příběhem o chudém velšském děvčeti Mary Jonesové. Od svých osmi let, kdy si zamilovala biblické příběhy, toužila po tom, aby si je mohla i sama přečíst. Jenže nikdo v rodině neuměl číst a Bible ve velšském jazyce byly vzácné a drahé. Když jí bylo deset let, začala chodit do školy a naučila se číst. Rozhodla se, že si našetří na vlastní Bibli. Trvalo jí to šest dlouhých let, než měla dost peněz na vzácnou knihu, po které tolik toužila. Celý den šla bosa do 40 kilometrů vzdáleného města Baly. Byla zcela vyčerpaná, když zaklepala na dveře u faráře Thomase Charlese s prosbou, jestli by si u něj mohla koupit Bibli. Měl v té chvíli jen tři a všechny už předtím slíbil jiným kupcům. Bylo mu však Mary líto, a tak jí jednu přenechal.

Nikdy bychom se o této příhodě nedozvěděli, kdyby Thomas Charles nebyl požádán, aby promluvil na schůzi Náboženské společnosti o nedostatku Bibli ve Walesu. Účastníci s dojetím vyslechli příběh Mary a uvědomili si, že na světě žijí miliony lidí, pro které je Bible nedostupná. Z jejich podnětu byla v roce 1804 založena nejstarší biblická společnost – Britská a zahraniční biblická společnost (British and Foreign Bible Society, BFBS). Jejím posláním bylo usnadnit přístup k Bibli všem lidem. Postupně se zaměřila na tři hlavní činnosti: překládat, tisknout a za dostupnou cenu šířit Bibli nejen ve Velké Británii, ale i v jiných zemích.

Podle příkladu Britské a zahraniční společnosti vznikaly na počátku 19. století obdobné biblické společnosti v Nizozemí, USA, Německu, Norsku, Skotsku i v dalších zemích. Ty patří dodnes mezi nejaktivnější.

V květnu 1946 se sjeli do Hayward Heath v Anglii zástupci biblických společností ze 13 zemí (Česká biblická společnost byla jednou z nich), aby pro vzájemnou podporu a koordinaci činnosti založili Spojené biblické společnosti (United Bible Societies – UBS). UBS je světové společenství biblických společností, jejichž cílem je usilovat o co nejrozsáhlejší distribuci Písma svatého ve světě. Dnes je

tvoří 135 národních biblických společností, které působí zhruba ve dvou stech zemích celého světa.

Česká biblická společnost

V naší zemi začala práce biblické společnosti v polovině 19. století. Samostatná Česká biblická společnost byla založena v Praze v roce 1920 a její činnost byla zastavena v roce 1953. Biblická práce byla částečně obnovena v roce 1969, kdy mohla existovat jako „biblický referát“ v rámci Ekumenické rady církví, a 12. listopadu 1990 svou činnost plně obnovila. Působení České biblické společnosti můžeme rozdělit do několika okruhů:

1. Vydavatelská činnost

Česká biblická společnost slouží všem církvím a zájemcům o Bibli. Usiluje, aby v naší zemi byla Bible každému dosažitelná ve srozumitelném jazyce a za přijatelnou cenu. Nabízí:

- české Bible v různých formátech a provedeních pro děti, mládež i dospělé
- cizojazyčné Bible
- biblické texty v původních jazycích a další literaturu pro teology
- pomůcky ke studiu Bible (konkordance, slovníky, mapy)
- audiokazety, videokazety a CD-ROMy s biblickou tematikou

2. Podpora misijních projektů

Česká biblická společnost finančně podporuje misijní projekty v chudých zemích světa. Díky mnoha ochotným dárcům se v minulých letech podílela na překladu, tisku a šíření Bible na Ukrajině, v Rumunsku, Albánii, Arménii, Gruzii, Turecku a v Keni. Takto každý z nás má možnost přispět k tomu, aby se Boží slovo dostalo do rukou mnoha dalších lidí, kteří by se jinak s radostným poselstvím o Ježíši Kristu možná nikdy nesetkali.

3. Členství v České biblické společnosti

Česká biblická společnost (ČBS) je občanské sdružení, jehož členem se může stát každý.

- Členství v ČBS je určeno pro každého, kdo si váží Bible, chce se o ní dovídat stále nové poznatky, získávat podněty pro její studium a aktivně se podílet na jejím šíření.
- Členům ČBS pravidelně zasíláme informační bulletin se zprávami o činnosti biblických společností a dalšími informacemi o Bibli.
- Členové ČBS se mohou stát našimi dobrovolnými spolupracovníky a v místě svého bydliště se podílet na uskutečňování cílů biblické společnosti.
- Členové ČBS mohou nakupovat knihy z produkce ČBS se slevou 10%.

Pokud máte zájem o další informace o České biblické společnosti, můžete využít následujících kontaktů:

B ČESKÁ
BIBLICKÁ
SPOLEČNOST

Thákurova 3, 160 00 Praha 6 - Dejvice
Tel.: 02/20 18 13 87, 20 18 14 12
Fax: 02/24 31 57 23
E-mail: cbs@biblenet.cz
Internet: www.biblenet.cz

Česká biblická společnost nedávno zahájila celostátní projekt „Ručně psaná Bible v jubilejním roce 2000“, v rámci kterého má více než 10 tisíc lidí opsat celou Bibli. Ze sdělovacích prostředků jsme se dozvěděli, že prvním pisatelem byl prezident republiky Václav Havel. Jaký smysl má opisování Bible v době, kdy jsou k dispozici stále dokonalejší tiskařské stroje? Co se sleduje touto akcí a co se od ní očekává? Co se stane s ručně psanou jubilejní Biblí, až projekt skončí? Na tyto otázky – a nejen na ně – jsme požádali o odpověď vedoucího projektu Mgr. Milana Hloucha.

Projekt „Ručně psaná Bible v jubilejním roce 2000“ je symbolická akce, jejímž cílem je vzbudit zájem veřejnosti o Bibli a upozornit na její aktuálnost i pro dnešní dobu. Každý, kdo se do této akce zapojí, bude mít možnost v malém prožít, jak se Bible v dávných dobách před vynálezem knihtisku opisovala. Možná, že poté, co opišeme několik veršů, si budeme víc uvědomovat, jaká to je přednost, že dnes máme všichni Bibli k dispozici v tištěné formě. S touto akcí současně probíhá sbírka na výstavbu Domu Bible.

Tato myšlenka není originální. V minulých letech tento projekt realizovalo už několik biblických společností v různých zemích. V Norsku měl takový ohlas, že se tam s určitou obměnou konal už podruhé.

Vaše otázka mě nepřekvapuje. Často se setkávám s představou, že Bible je

nějaká modlitební knížka, ze které káže farář v kostele. Mnozí lidé si neuvědomují, že celá naše kultura byla formována právě křesťanstvím a Bibli. Morální hodnoty, jako je láska, obětavost, nesobecká služba nebo odpuštění, vycházejí z Bible. Bez této knihy bychom nechápali mnohá umělecká díla – jak literární, tak výtvarná nebo hudební. Bible je kniha, jejíž příběhy jsou zasazeny do určitého historického rámce, ale principy v ní obsažené jsou platné v každé době. Je to kniha nadčasová, která má co říci i dnešnímu člověku. Obsahuje mnoho praktických rad pro každodenní život.

Napadá mě třeba rada apoštola Pavla: „Nenechte nad svým hněvem zapadnout slunce.“ (Ef 4,26) Kdybychom se skutečně snažili řešit problémy a napětí v mezilidských vztazích hned v jejich zárodku a dokázali se ještě tentýž den usmířit, o kolik by bylo méně narušených vztahů a rozvrácených manželství! Takovýchto praktických rad jsou v Bibli stovky. Mnohé





Světlem pro mé nohy
je tvé slovo,
osvěcuje moji stezku.
Žalm 119, 105

z nich dnes známe jako lidová přísloví, a když je citujeme, ani netušíme, že to jsou – s určitou obměnou – slova Bible.

Opravdu? Jaká třeba?

Nejvíce příkladů najdeme v knize Přísloví: „Jdi k mravenci, lenochu, dívej se, jak žije, ať zmoudříš. Ač nemá žádného vůdce, dozorce či vládce, opatřuje si v létě pokrm, o žních sklízí svou potravu.“ (Př 6,6-8)

„Kradená voda je sladká a pokoutný chléb blaží.“ (Př 9,17)

Nebo do třetice: „Kdo kope jámu, padne do ní.“ (Př 26,27)

Takže by se dalo říci, že Bible je kniha plná životní moudrosti.

Ano. A nejen to. Bible nám dává možnost nahlédnout i do pozadí lidských dějin, pomáhá nám porozumět smyslu našeho života a poskytuje nám také jasnou perspektivu do budoucnosti. Z Bible se dozvídáme o Ježíši Kristu, jehož obět' na kříži dává lidskému životu smysl a naději, která sahá až za hrob. Ale to by bylo na delší vyprávění.

Vraťme se k projektu „Ručně psaná Bible“. Jak je ruční opisování Bible organizováno?

My jsme v České biblické společnosti připravili všechny potřebné pomůcky – speciální archy na opisování i na seznam pisatelů, plakáty, složenky, pamětní záložky – a s prosbou o pomoc při organizaci ručního opisování na různých místech

republiky jsme se obrátili na místní křesťany. Koncem dubna jsme už měli přes 200 míst, kde opisování probíhá.

Kde všude se píše?

Této akce se účastní nejen věřící lidé, ale všichni, kdo tímto způsobem chtějí projevit svůj vztah a úctu ke Knize knih. Proto se opisování koná nejen v církevních budovách, ale také na místních úřadech, v knihovnách, muzeích, školách a knihkupectvích.

Kdy tato akce začala a do kdy potrvá?

Projekt byl celostátně zahájen 13. dubna na slavnostním shromáždění v pražském Karolinu. Slavnostní zahájení jsme připravili ve spolupráci s řadou významných institucí, včetně tří teologických fakult Karlovy univerzity. Prvním pisatelem byl prezident Václav Havel, který již v předstihu napsal první verš Janova prologu. O napsání druhého verše jsme požádali emeritního profesora Starého zákona Miloše Biče, který se letos dožívá svých 90. narozenin. Dalším pisatelem byl rektor Karlovy univerzity prof. ing. Ivan Wilhelm, CSc., a po něm pak následovali představitelé jednotlivých církví. Podobným slavnostním způsobem se ruční opisování zahájilo i na řadě dalších míst. Akce bude probíhat až do konce června.

Co se stane se všemi archy, na které lidé opíšou celou Bibli?

Po skončení akce svážeme celou Bibli do šesti svazků podle členění Kralické šestidíly. Přílohou bude sedmý svazek –

seznam všech pisatelů, kteří se na opisování podíleli. Tato „jubilejní ručně psaná Bible“ bude vystavena v Domu Bible, jehož výstavba už brzy začne.

Co to je, ten Dům Bible?

Jedná se o budovu, která bude sloužit všem zájemcům o Bibli z řad široké veřejnosti i všem církvím. Bude v něm prodejna, sklady a expedice Biblí a biblické literatury, studijní knihovna, stálá výstava o Bibli, technické a hospodářské zázemí pro překladatele Bible a provozní místnosti České biblické společnosti. V současné době už máme zakoupený pozemek v Praze 8 a vyřizuje se stavební povolení.

Na závěr praktická otázka: Co mám dělat, když se chci také zapojit do opisování Bible?

Pokud by se někdo chtěl stát organizátorem ve svém městě nebo obci, stačí, když se s námi spojí. Od nás dostane příručku s instrukcemi pro organizátory a všechny potřebné materiály. Jestliže se budete chtít zúčastnit ručního opisování jako jednotlivec, je třeba obrátit se na nejbližšího organizátora. Pokud jej neznáte z plakátů nebo sdělovacích prostředků, rádi vám telefonicky sdělíme potřebné informace. Ti, kdo mají přístup na Internet, mohou nahlédnout do aktuálního seznamu všech míst, kde se opisování koná: www.biblenet.cz.

Děkuji za rozhovor a přeji vám, aby se vám projekt „Ručně psaná Bible“ vydařil tak, jak si přejete.

OTÁZKY KLADE MAREK ŠKRLA



150 LET SNAD STAČÍ...

...K TOMU, ABYCHOM ZAPOMNĚLI

Jsou lidé, kteří umí zaujmout své okolí. Rychle se ocitají na vrcholných postech politiky, kulturního života či podnikání. Jenže čas ukáže, na jak dlouho. Většinou stačí pár let a jejich jméno se ponoří do moře obecného zapomnění. O to zajímavější jsou osobnosti, jejichž jméno a především práce, která za ním stojí, přečkalo nejen desítky let, ale často celá staletí. Přímo se nabízí otázka – co za tím stojí, čím si získali nesmlouvavou přízeň historických dokumentů i našich současníků?

Jednou z takových osobností je nesporně i Tomáš Garrigue Masaryk. Letos uplynulo od jeho narození 150 let a o jeho životě bylo řečeno a napsáno snad vše podstatné. Mnozí se snažili najít na něm nějaké chyby a zbořit ten zdánlivý mýtus „tátíčka Masaryka“. Když jsem ty pokusy shrnul, nakonec mi to připomnělo Pilátův výrok – „...já na něm žádné viny nenalézám“.

Je třeba si uvědomit, že to byl jen člověk, a proto nebyl ani zdaleka dokonalý. Ale výjimečný byl zcela určitě.

Kdo byl TGM? Říká se, že jediný úspěšný politik v naší historii – zakladatel státu, první prezident atd.

Nepůsobil především tím, KDO byl, ale JAKÝ byl. Právě v krizových situacích se projevoval jako čestný a zásadový člověk.

Svědectvím o jeho přístupu k řešení složitých problémů je například „Spor o rukopis“. Ve dvacátých letech 19. století Václav Hanka údajně objevil ve věži kostela ve Dvoře Králové epos ze 13. století a Zelenohorský rukopis – prý z 9.-10. století. Tyto rukopisy by tedy byly starší, než tehdy známé německé. Tajně je poslal do národního muzea v Praze. Dnes víme jistě, že to byly padělky. Jejich tvůrci Václav Hanka a Josef Linda se domnívali, že tímto podvrhem povzbudí sebevědomí českého národa a poukážou na vyspělost rané české kultury.

O jejich pravosti pochyboval již Josef Dobrovský, ale chyběla mu síla a energie to dokázat. T. G. Masaryk však razil zásadu: „Že jen pravdou lze sloužit národu.“ Zdůrazňoval „mravní hodnotu“ vědy. Také ostatní vědci věděli, že originalita předložených „rukopisů“ je pochybná, ale báli se veřejného mínění, které bylo tehdy silně

nacionalistické. Masaryk převedl problém rukopisů z kabinetní vědecké diskuse na ulici. Udělal z toho věc veřejnou. Ne, že by se prostí lidé ve věci lépe vyznali, ale dosáhl toho, že odborníci již nemohli stát stranou a museli se vyjádřit. Byl to nelehký boj. Masaryk byl léta osočován studenty, spisovateli i veřejností. Ten mravní patos a sílu stát za pravdou však neměl TGM z vědy jako takové, ale odjinud – z filozofické touhy najít smysl všeho, tedy i vědy samotné. A ta má sloužit pravdě.

V devadesátých letech 19. století musel Masaryk bojovat také s pověrou. Všechno začalo u obce Polná na Jihlavsku, kde byla nalezena zavražděná služka. Tělo bylo bez krve a tehdy obžalovali mladého Žida Hilsnera. Noviny – zvláště německé – samozřejmě rozjely kampaň proti Židům. Obvinily Hilsnera z rituální vraždy, prý potřeboval služčinu krev.

Masaryk proti této kampani rázně vystoupil. Stal se Hilsnerovým obhájcem. Není divu, že musel znovu prožívat útoky proti své osobě. Prý je agentem světového sionismu. Studenti rušili jeho přednášky, dav obklopoval jeho byt, ale on vytrval. Napsal: „Národ, který tak bezmyšlenkovitě podléhá pověře o rituální vraždě, podléhá přirozeně všem pověrám. V případě Hilsnera nesmí se vinit lid, ale jeho vůdcové – právníci, novináři a duchovní. Polenský proces je atentát proti zdravému rozumu.“

Masarykův charakter se projevil i v drobnějších situacích. Revoluce v Rusku v roce 1917 ho zastihla v Moskvě. Ocitl se na náměstí. Na jedné straně vojáci Kerenského, na druhé bolševici. Zahájili proti sobě palbu. Lidé se snažili co nejrychleji dostat z náměstí



pryč. Jeden důstojník Masarykovi poradil, aby se schoval v hotelu Metropol. Před ním také jeden člověk doběhl ke vchodu hotelu a vklouzl dovnitř. Masarykovi však vrátný zabouchl dveře před ním. Masaryk na něj zavolal: „Co to děláte?“ Vrátný se jej ale zeptal: „Jste náš host?“

„Nechtěl jsem lhát,“ popisoval situaci později Masaryk, „tož jsem na něj křikl: ‚Nedělejte hlouposti a pusťte mne dovnitř.‘ – On se zarazil a pustil mne.“ Takový byl T. G. Masaryk. Jeho vliv nebyl v tom, že byl prezidentem, ale v tom, že byl velkým člověkem. A kde hledat kořeny jeho jednání?

Jestliže chceme najít motivy Masarykova jednání, musíme se v jeho životě vrátit zpět až do doby jeho studií ve Vídni. Tam v roce 1881 napsal habilitační spis „O sebevraždě“. V něm hledá odpověď na otázku o smyslu lidského života. Píše: „Zklamaných lidí v lásce je mnoho, ale ne každý končí sebevraždou. Proto je mylný policejní závěr vyšetřování: důvod sebevraždy – nešťastná láska. Stejný zážitek totiž nemá u všech stejný výsledek. Záleží na tom, oč se člověk v životě opírá. Jestliže mu nezbyvá nic než člověk – a ten ho zklame, je to zlé. Touto prací o sebevraždě jsem chtěl říci, že život bez víry v Boha ztrácí jistotu a sílu.“ „Víra v Boha je potřebou lidského srdce. Ježíš – ne César.“ (Hovory, 55-59)

Takový byl T. G. Masaryk, první a zatím také poslední velký politik našich novodobých dějin. On sám se nikdy nechtěl stát vzorem pro druhé, spíše svým životem dával najevo, o jaký vzor se opíral ve svém nelehkém životě.

NA ZÁKLADĚ „HOVORŮ S TGM“ OD
K. ČAPKA ZPRACOVAL LUDVÍK ŠVIHÁLEK

DOKONALÝ OBHÁJCE

Soudní přelíčení se chýlí ke konci. Všichni přítomní povstávají, aby vyslechli rozsudek...

Obžalovaný XY... byl pro nedostatek důkazů zproštěn viny... Sálem se ozývá šum. Obviněný, jeho obhájce i známí se radují. Gratulují si a vítězoslavně opouštějí jednací síň. Skončilo nepříjemné období vyšetřování, nejistoty i obav z výkonu trestu...

Ale v sále jsou i poškození. Rodiče, kteří jediným okamžikem ztratili na silnici svého syna. Všichni byli až do této chvíle přesvědčeni, že muž, který chlapce srazil autem, bude spravedlivě potrestán. Pozůstalí cítí pocit křivdy a beznaděje. Vědí, že nebýt mistrného výkonu obhájce, nezodpovědný řidič by musel na nějaký čas opustit svobodu a odpykávat vyměřený trest...

I obhájce se vrací domů. Jen Bůh ví, jak přesně k nehodě došlo. Jen Bůh ví, na čí straně je pravda. Jen Bůh ví, zda si odvážný, výřečný právník někdy položí otázku: „Hájil jsem spravedlnost, anebo jsem hájil svého klienta, který mi velmi dobře zaplatil?“

Viník je zproštěn viny. Ale nehoda se přece stala. Nešťastným rodičům již nikdo syna nevrátí. Nikdy z jejich mysli nevytáhne pocit křivdy.

Každý z nás se ve vzpomínkách nerad vrací ke svým chybám, nečestnostem a hříchům. I když na ně chceme zapomenout, nemůžeme jejich existenci vymazat – Bůh o nich velmi dobře ví. Bůh na ně nezapo-

míná, nepřekrucuje je. Jak je psáno: „*Veškeré dílo Bůh postaví před soud, i vše, co je utajeno, ať dobré či zlé.*“ (Kaz 12,14) A před Božím soudem budeme každý z nás potřebovat dobrého obhájce. Ne ledajakého obhájce. Tam totiž nepůjde o jeden či dva roky strávené ve vězení. Na Božím soudu se bude rozhodovat o věčném životě, nebo o věčném zahynutí.

Bůh se nedá ani oklamat, ani uplatit. Kde nalezneme Obhájce, který by byl schopen zachránit náš život?!

„*Ježíš je ten kámen, který jste vy stavitelé odmítli, ale on se stal kamenem úhelným. V nikom jiném není spásy, není pod nebem jiného jména, zjeveného lidem, jímž bychom mohli být spaseni.*“ (Sk 4,11-12)

„*Protože sám prošel zkouškou utrpení, může pomoci těm, na které přicházejí zkoušky.*“ (Žd 2,18)

Apoštol Jan nás vyzývá a ujišťuje zároveň: „*Toto vám píšu, děti moje, abyste nehřešili. Avšak, zhřeší-li kdo, máme u Otce přímlovce, Ježíše Krista spravedlivého. On je smírnou obětí za naše hříchy, a nejenom za naše, ale za hříchy celého světa.*“ (1 J 2,1.2)

„*Protože máme mocného velekněze, který vstoupil až před Boží tvář, Ježíše, Syna Božího, držíme se toho, co vyznáváme. Nemáme přece velekněze, který není schopen mít soucit s našimi slabostmi. Vždyť na sobě zakusil všechna pokušení, ale nedopustil se hříchu. Přistupme tedy směle k trůnu milosti, abychom došli milosrdenství a našli milost a pomoc v pravý čas.*“ (Žd 4,14-16)

Ano, Ježíš není ovlivnitelný obhájce. Nedá se uplácet penězi. Žádá od nás jen naši pokoru, ochotu přiznat a napravit svou vinu a – prosbu o odpuštění. Nemusíme se bát, že naši upřímnosti zneužije. Má soucit s našimi slabostmi, rozumí nám. Vidí do našich srdcí. S citem pro ten nejdůvěrnější rozhovor nás vybízí k modlitbě: „*Když ty se modlíš, vejdi do svého pokojíku, zavři za sebou dveře a modli se ke svému Otci, který zůstává skryt. A tvůj Otec, který vidí, co je skryto, ti odplatí.*“ (Mt 6,6)

Tam, v soukromí s Bohem máme tu nejlepší příležitost svěřit se se svými prohrami a vinami. Tam máme možnost čerpat sílu i odpuštění. Častým, upřímným rozhovorem s Pánem Ježíšem získáme nejen do svých srdcí klid, ale také sílu žít. Pán Ježíš se zapojí do našich problémů, bude s námi prožívat životní zápasy i prohry. Vznikne mezi námi nádherné přátelství. A co víc s můžeme přát, než přátelství s Bohem. Jen jednu podmínku nám Pán Ježíš dává: „*Vy jste moji přátelé, činíte-li, co vám přikazuji.*“ (J 15,14)

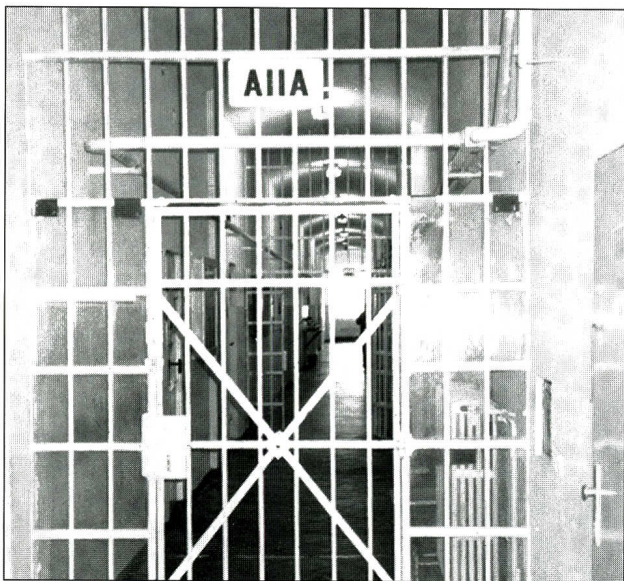
Teď už se nemusíš bát. Je-li Pán Ježíš tvým přítelem, bude i tvým Obhájcem. Na Božím soudu nebude překrucovat skutečnost ani zlehčovat tvou vinu. Na tento vypjatý okamžik má připraven největší triumf: „*Nechte ho žít! Je to můj přítel! Trest za jeho hříchy jsem už dávno vytrpěl já!*“ To bude ta nejdokonalejší obhajoba – spravedlivá a přitom milosrdná... „*Svou smrti vymazal dlužní úpis, jehož ustanovení svědčila proti nám, a zcela jej zrušil tím, že jej přibil na kříž. Tak odzbrojil a veřejně odhalil každou mocnost i sílu a slavil nad nimi vítězství.*“ (Ko 2,14-15)

Pán Ježíš za naši záchranu ze své nekonečné lásky zaplatil příliš velkou cenu. „*Víte přece, že jste z prázdnoty svého způsobu života, jak jste jej přejali od otců, nebyli vykoupeni pomíjitelnými věcmi, stříbrem nebo zlatem, nýbrž převzácnou krví Kristovou.*“ (1 Pt 1,18.19)

„*Co k tomu dodat? Je-li Bůh s námi, kdo proti nám? On neušetřil svého vlastního Syna, ale za nás všechny jej vydal; jak by nám spolu s ním nedaroval všechno? Kdo vznese žalobu proti vyvoleným Božím? Vždyť Bůh ospravedlňuje! Kdo je odsoudí? Vždyť Kristus Ježíš, který zemřel a který byl vzkříšen, je na pravici Boží a přímlová se za nás.*“ (Ř 8,31-34)

Pane Ježíši, v úžasu nad tvou nekonečnou láskou se nezmohu na nic jiného, než s pokorou uchopit tvé přátelství a vděčně šeptat: „Děkuji...“

H. M.



BUĎME OPATRNÍ

Je první leden roku 2000. Na pražském oddělení policie žádá vyděšená mladá žena o pomoc. Celá se ještě třese a vystrašeným hlasem prosí: „Přepadli mě, prosím vás, pomozte mi!“ Když ji policista trochu uklidnil, žena se pomalu dala do vyprávění...

„Dnes ráno kolem sedmé hodiny mi u bytu zazvonili chlapec s dívkou. Byli celí zmrzlí a prosili mě, zda bych jim nedala něco teplého, že se dlouho nezdrží. Do rána slavili Nový rok a teď nemají spojení domů. Za chvíli půjdou na nádraží. Víte, jsem věřící a vždycky jsem se řídila příkázáním Pána Ježíše: „*Blaze milosrdným, neboť oni dojdou milosrdenství.*“ (Mt 5,7)

Bylo mi jich líto, a tak jsem je pozvala dál. Uvařila jsem jim čaj a nabídla pár kousků cukroví. Byli hladoví. Měla jsem radost, že jim chutná. Dali jsme se do povídání. O sobě mi toho řekli málo, spíš se mě vyptávali, jak žiji. Neviděla jsem na tom nic špatného. Když jsem se zmínila o tom, že do práce jezdím svým autem, všimla jsem si jejich vzájemných pohledů. Něco se mi přestalo líbit. Ale jak jsem je měla z bytu vyhodit ven? Pak chtěli vidět moje rodinné fotografie. Vstala jsem. Vtom mě chlapec zezadu chytil kolem krku a pak se mnou smýkl o zeď. Chtěl klíčky od auta. Bránila jsem se. Auto je mým jediným bohatstvím, denně ho potřebuji na cestu do práce. Ale ani dívka nezůstala v nečinnosti. Namířila na mne pistoli. Prosila jsem je, ale chlapec mě tloukl pěstí po těle i v obličej. Pak mi svázali ruce i nohy a zase mě bili. Chtěli navíc i peníze. Ty jsem jim dala – moc jsem jich u sebe neměla. Řekla jsem, kde je mám a oni si je vzali. A zase mě bili a chtěli ty klíčky od auta.

Nakonec se mi je, díky Bohu, podařilo usmlouvat, že je dovezu, kam budou chtít, ale pak mi auto nechají. Svolili. Rozvázali mi ruce

i nohy a společně jsme vyšli před dům, kde stálo moje auto. Nasedli jsme. Chlapec vedle mne, dívka s pistolí za mnou. Donutili mě dojet do Prahy, kde vystoupili. „A opovaž se někde ceknout! Nebo ti zakrouíme krkem!“ zněla jejich slova na rozloučenou. Otočila jsem auto a jela zpátky. Děkovala jsem Bohu, že to nedopadlo hůř. Pak jsem si ale uvědomila, že oni dva s pistolí mohou ohrozit i někoho jiného. A proto jsem to přijela nahlásit na policii...

Po sepsání protokolu se již trochu zklidněná žena vracela přes polovinu republiky svým autem domů. Cestou děkovala Bohu, že jí pomohl zachránit život i auto. Ale přemýšlela i o tom, jestli má vůbec smysl někomu pomáhat. Mohou se vůbec biblické zásady lásky k bližnímu praktikovat v dnešní společnosti? Mohu se ještě v dnešní době zeptat: „*A kdo je můj bližní?*“ (L 10,29) Tenkrát na to zákoník odpověděl: „*Ten, který mu prokázal milosrdenství.*“ Ježíš mu řekl: „*Jdi a jednej také tak.*“ (L 10,37)

Nezapomeňme však ani na verše z knihy Přísloví, která nám radí: „*Chytrý vidí nebezpečí a skryje se, prostoduši jdou dál a doplatí na to.*“ (Př 27,12)

I Pán Ježíš nás vyzývá k opatrnosti: „*Nedávejte psům, co je svaté. Neházejte perly před svině, nebo je nohama zašlapou, otočí se a roztrhají vás.*“ (Mt 7,6)

A tak vždycky, když nás naše láska k bližnímu bude vybízet slůvkem „POMOZ!“; poslouchejte i tichý hlas rozumu, který nás varuje: „Buďte opatrní!“

H. M.

JÁ, NEBO MODLITBA?

S mámou jsem se v určité době přestal hádat. Vlastně jsme spolu skoro vůbec nemluvili. Ona měla svůj svět a já jsem si budoval svůj. Doby, kdy mě ovlivňovala, prostě skončily. Spojovalo nás už jen společné bydlení. Nakonec se povedlo vyměnit velký byt za dva menší a já měl konečně pokoj od jejich věčných otázek a nevyslovených výčitek. Nejvíce mě rozčilovala její dobrotá nebo spíš to, že byla takovou němou výčitkou mého rozbouraného života. Měla svůj rytmus – v týdnu do práce, odpoledne pár návštěv u lidí, kterým pomáhala, v sobotu do shromáždění – a stále dokola. Nevadilo mi to, ale je to únavné, alespoň pro mě.

Zatímco podle jejího života jste si mohli nařizovat hodinky, můj se pomalu dostával do obrátek. Dařilo se mi skoro všechno. Žádný katastrofický scénář „ztraceného syna“ mojí mámy. Dobrá výchova udělala své. Nebyl jsem tak hloupý, abych si komplikoval život různými krkolomnými „radostmi“. Člověk musí znát míru. Z různých kotrmelců jsem se vždycky vyhrabal s relativně zdravou kůží, takže podtrženo, sečteno – vcelku úspěšný člověk. Dobré zaměstnání, spokojená rodina, zdravé děti – co více si přát.

S mámou jsme se vidávali zřídka. Občas jsem se stavil, prohodil pár slov, ale času není nazbyt, nějak jsme si neměli co říct. Ona se moc nezměnila. Do práce už nechodila a také zdraví občas nesloužilo jako kdysi, ale jinak stále stejně přesvědčená o správnosti a užitečnosti své víry.

Jednou jsem jel pozdě večer kolem jejího domu. Jednání ve firmě se sice protáhlo, ale nakonec se všechno podařilo zvládnout. A přesto je to všechno nějak únavné. Jakýsi život bez začátku a konce. Ani nevím, proč jsem zastavil před domem a pomalu otevřel dveře do malého bytu. Svítlo se v kuchyni a bylo slyšet nějaké mluvení. Koho tu má tak pozdě? Chtěl jsem potichu odejít, ale přece jen jsem popošel k pootevřeným dveřím kuchyně.

Věděl jsem, že se za mě máma modlí. Vcelku mě to moc nezajímalo, ale dnes jsem její modlitbu poprvé slyšel. Děkovala Bohu za mě, za moji rodinu, pak se modlila za mou práci, za moji manželku, za moje děti, za to, aby nás Bůh chránil na cestách...

Potichu jsem zavřel dveře od bytu a ještě dlouho jsem stál na ulici. Kdo vlastně stojí za mým úspěšným životem – já, nebo modlitby mé mámy?

Život nemá často happyendy. Nic se nezměnilo, nemám totiž sílu přiznat sám sobě, že bych si moc přál, aby se splnil i zbytek modlitby mé mámy – abych se vrátil zpět.

M. C.



JAK SE MODLIT ZA NAŠE DĚTI?

Nedávno jedna křesťanská rozhlasová stanice uspořádala den modlitby a chvály. Plných dvanáct hodin mohli posluchači telefonovat do studia a vyjadřovat Bohu chválu za vyslyšené modlitby nebo požádat o přímluvnou modlitbu za své problémy. Mohli také představit ostatním posluchačům člověka, který je pro ně vzorem života víry. V telefonu se po chvíli ozval i hlas malého chlapce, který řekl, že za takového člověka považuje svou maminku. Na otázku moderátora proč, chlapec odpověděl: „Protože se za mě každý den modlí.“

Bylo by pěkné, kdyby každé dítě mohlo vyslovit takovou větu. Žel, rodičovství postupně ztrácí své tradiční místo ve společnosti. Mnozí mladí lidé odmítají mít děti, protože nechtějí, aby se narodily do nespravedlivého a materialisticky orientovaného světa. Jiní své děti rozmazlují, nebo naopak týrají a zneužívají. Jsou i tací, kteří před očima svých dětí pijí, dokonce i užívají drogy. Mnoho rodičů jednoduše zanedbává morální výchovu svých dětí a nevedou je k tomu, aby uměly rozeznávat, co je dobré a co zlé. Samozřejmě, že to nelze říci o všech. Mnoho rodičů a učitelů pomáhá dětem, aby se připravily na život co nejlépe. Ale ani dostatek informací, kvalitní školy, a dokonce ani dobrý příklad nestačí.

Ze všeho, co děláme pro naše děti, je nejdůležitější modlitba. Nevěříte? Říkáte si: „Proč se za děti modlit?“ Protože má o ně zájem i někdo jiný. Pro další úvahu je třeba připustit myšlenku, že Bible má pravdu, když nám představuje osobnost padlého anděla – satana jako bytost, která má nesmírný zájem zničit život každého člověka. Ježíš řekl Petrovi: „*Satan si vyžádal, aby vás směl tříbit jako pšenici.*“ (L 22,31) Není žádný důvod, proč by měl z této snahy vynechat naše děti. Spíše naopak, jsou mnohem citlivější, vnímavější a tím i zranitelnější. Důkazů, že děti jsou v současné době ve velkém nebezpečí a potřebují naše modlitby, je velmi mnoho. Uvedu některé příklady ze Spojených států; podobné případy však nejsou ojedinělé ani v jiných zemích. Často podobné zprávy čteme jako zajímavost z jiného světa, ale kde je záruka, že něco podobného nemůže zasáhnout i nás?

Září 1995 – Rodina projíždějící autem přes Los Angeles nesprávně odbočila a dostala se do pasti gangu mladých výrostků, kteří jen tak, pro zábavu, stříleli do projíždějících vozidel. Na zadním sedadle zahynula jejich malá dcerka.

Listopad 1996 – Mladé děvče porodilo v motelu Delaware zdravé dítě. Poté ho společně se svým chlapcem ubili k smrti a hodili do popelnice.

Červen 1997 – Dívka z New Jersey porodila dítě ve sprchovacím koutě na střední škole v průběhu třídního večírku. Vhodila je do odpadkového koše a vrátila se na taneční parket.

Říjen 1997 – Šestnáctiletý chlapec z Pearl zastřelil svoji matku, odešel do školy a postřelil devět studentů, z nichž dva – včetně jeho bývalé přítelkyně – zraněním podlehli.

Prosinec 1997 – Student střední školy v Kentucky začal střílet po svých spolužácích v průběhu modlitebního shromáždění. Tři zabil a pět těžce zranil.

Duben 1998 – Ve městě Yonkers napadla patnáctiletá žákyně kladivem těhotnou učitelku jen proto, že si kvůli zhoršujícímu se prospěchu zavolala do školy její rodiče.

Nejsou to povzbudivé zprávy, ale přehlížet dnešní realitu není řešením. Každá rodina dnes žije v potencionálním ohrožení. Informace propojily celý náš svět do jednoho celku. Přesto není důvod k nějaké skepsi. Vždy existovaly možnosti, jak se bránit proti zlu.

Důležité je uvědomit si, že v zápase o naše děti nejsme odkázáni jen sami na sebe. V jedné knize Bible je napsáno: „*Vylévej svoje srdce jako vodu před tváří Panovníka. Zvedej k němu své dlaně za život svých pacholátek...*“ (Pláč 19,2)

Je dobré si připomenout, že důležitější je být rodičem modlícím se, než dokonalým. Dokonalí lidé na světě nejsou a každý z nás má mnoho chyb, které často nevědomky přenášíme na své děti, ale modlit se může každý z nás a modlitba má obrovský vliv na životy našich dětí. Jak se tedy modlit za naše děti?

Modleme se o požehnání

Děti touží po pocitu, že jsou jedinečné, že mají v našem srdci zvláštní místo. Chtějí mít jistotu, že Bůh je jejich přítel. Že se nemračí, ale usmívá se na ně. Jako rodiče, a podle Nového zákona zároveň kněží, máme velkou přednost zprostředkovávat našim dětem požehnání. Udělejme si s nimi při významnějších příležitostech, ať už půjde o jejich narozeniny nebo o konec roku, zvláštní modlitební chvíli. Poděkujme Bohu za každé z nich a modleme se o požehnání pro ně. Nezapomeňme na jednu z velkých předností rodičů – žehnat svým dětem. Hledejme způsob, jak představit Boží přízeň a lásku našim dcerám

a synům. Bůh si přeje, abychom v jeho jménu žehnali našim dětem. Co víc si pro ně můžeme přát?

Učme se vidět potřeby našich dětí

Člověk často zapomíná, proto je dobré vytvořit si jakýsi seznam věcí, za které se chceme modlit. Nejde o to, že by Pán Bůh nevěděl, co naše děti potřebují, spíše naopak – chce nám ukázat jejich skutečné potřeby a jak je co nejlépe naplnit. Modleme se, abychom je podle Boží vůle dokázali naplnit.

Nedílnou součástí našich modliteb je také čtení Bible. Najdeme tam mnoho témat, která nás mohou s Boží pomocí inspirovat:

Boží ochrana –

Ž 17,8,9; 91,1,2,9,10-12; Iz 54,17

Láska a přijetí –

Iz 41,9; Jr 31,3; Ř 5,8

Úcta k rodičům a starším –

Př 1,8,9; Ef 6,1-3; Ko 3,20

Věřící přátelé a vzory –

Ž 1,1; Př 4,14; 12,26; 22,24,25

Touha po Božích věcech –

Ž 86,11,12; 119,2; Př 14,27; Mt 5,6

Rozpoznání Božích darů –

Př 22,29; Ř 11,29; 1 Pt 4,10

Osvobození od strachu –

Ž 27,1; Iz 41,10; 2 Tm 1,7; 1 J 4,18

Čistá mysl –

Ř 12,2; 2 K 10,4,5; Ef 4,17,18,22-24; F 2,5; 4,8

Vysvobození od závislosti –

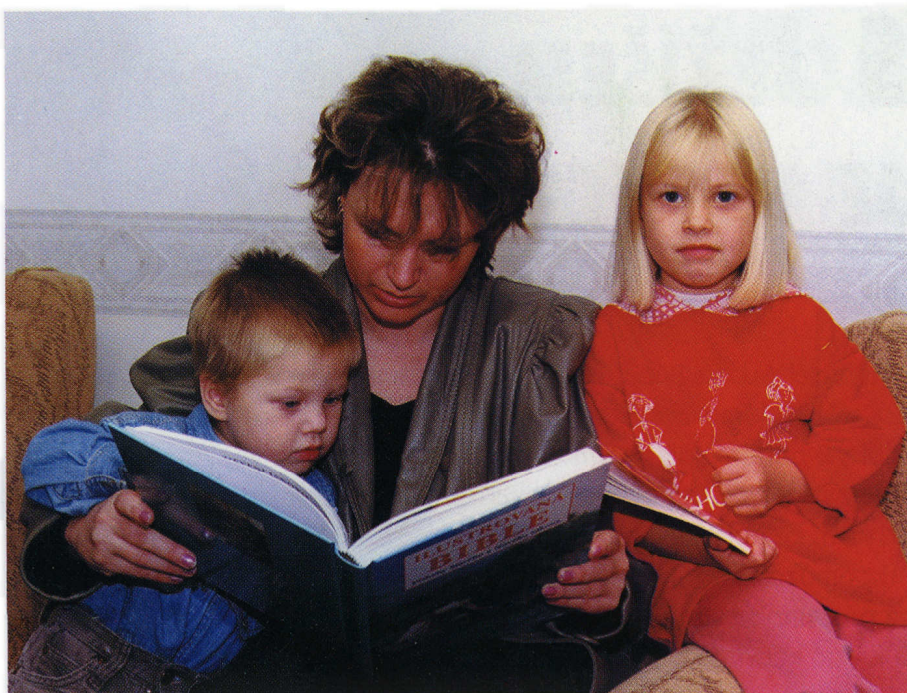
Dt 30,19; J 8,36; Ř 8,13

Sexuální čistota –

1 K 6,13,18; 10,13; 1 Te 4,3-5; Jk 1,12; 1 Pt 2,11

Volba životního partnera –

Ž 127,1; Př 3,5,6; 18,22; Mal 2,13-16; Žd 13,4



Buďme příkladem

Děti rády napodobují. Jestliže má být modlitba součástí jejich života, v první řadě se musí stát součástí života jejich rodičů. Vyhraďme si proto čas pro osobní střetnutí s Ježíšem. Děti by nás měly vidět na kolennou při modlitbě. Naučí se, že pro jejich rodiče je modlitba něčím velmi důležitým. Modleme se za reálné věci kolem nás, za situace, lidi a potřeby našeho každodenního života.

Nepodléhejme panice, pokud naše dítě nemá chuť se modlit. Modleme se za něho i v tomto období a nechejme mu prostor pro rozvíjení vlastního vztahu

k Bohu. Modlitba nemá být prostředkem pro uskutečnění našich – i když možná dobrých – představ.

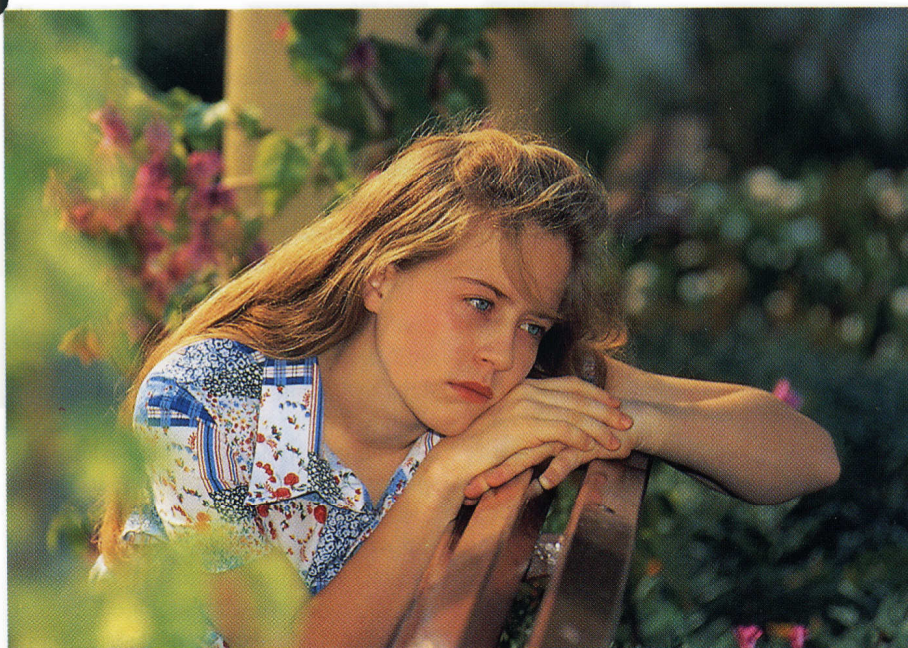
Modlete se prostě

S dětmi se modleme krátce a jednoduše. Učme je modlit se zcela konkrétně. Ať jsou si vědomy, že modlit se je možné kdekoliv a kdykoliv. Dlouhé strojené modlitby dětí odrazují a vytvářejí v nich spíše odpor k modlitbě. Jako rodiče jsme zodpovědní za to, abychom dětem srozumitelně představili modlitbu jako rozhovor s Bohem a naučili je tuto vynikající možnost využívat.

Když jsme našim malým dětem chtěli prakticky ukázat, jak naše modlitby stoupají k nebi, použili jsme malou ilustraci. Nazvali jsme ji „modlitební balónek“. Na kousek papíru jsme napsali naše krátké modlitby a prosby a vložili jsme je do ještě nenafouknutých balónek. Potom jsme si je dali naplnit héliem a pustili jsme je. Balónek, který začal stoupat vzhůru, se tak stal vizuální pomůckou pro pochopení toho, kam směřují naše modlitby.

To bylo jen několik námětů, jak udělat z modlitby důležitou součást života našeho i našich dětí. Hledejme nové způsoby, buďme odvážní a tvořiví. Pamatujme, že ze všeho, co děláme pro naše děti, je modlitba jednou z nejdůležitějších věcí. Je jediným prostředkem, jak se ubránit „přesile z vesmíru“, která má zájem ničit životy nejen dospělých, ale také dětí. Bůh slíbil, že nikdy neopustí lidi, kteří ho prosí o pomoc, a neexistuje jediná věc, kterou by Bůh nesplnil.

RANDY MAXWELL



S JEŽÍŠEM JE VŽDYCKY POTÍŽ

„Když šel Ježíš s učedníky dál, vešel do jedné vesnice. Tam jej přijala do svého domu žena jménem Marta, která měla sestru Marii; ta si sedla k nohám Ježíšovým a poslouchala jeho slovo. Ale Marta měla plno práce, aby ho obsloužila. Přišla k němu a řekla: „Pane, nezáleží ti na tom, že mne má sestra nechala sloužit samotnou? Řekni jí přece, ať mi pomůže!“ Pán jí odpověděl: „Marto, Marto, děláš si starosti a trápíš se pro mnoho věcí. Jen jednoho je třeba. Marie volila dobře. Vybrala si to, oč nepřijde.“ (L 10,38-42)

Na ten den nikdy nezapomenu. Pozvala jsem Ježíše do našeho domu. Vím, že hodně cestuje, takže musí být vždy večer dost vyčerpaný a hladový. Ale, abych byla upřímná, také jsem si od jeho návštěvy něco slibovala. Je to přece velký učitel Písma a kazatel, a osobně věřím, že je to Boží Syn, takže jeho návštěva bude pro náš dům velkou poctou. Možná se dočkáme i nějakého zázraku, vždyť už uzdravil nejednoho nemocného a uměl se vypořádat i s démonskými silami. Podle mého bratra schází už jen, aby vzkřísil nějakého mrtvého.

Na celou návštěvu jsem se co nejlépe připravila. Spolu se sestrou jsme nakoupily vše potřebné, a protože jsme nevěděly přesně, kdy k nám host dojde, nechaly jsme poslední přípravy až těsně před pohoštěním. Takového vzácného hosta přece nepohostíme okoralým chlebem, nebo uvařeným jídlem, které mezitím zcela vychladlo.

Konečně přišel, ale ne sám. A tím celý ten problém začal. Věděla jsem sice, že má své učedníky, ale ono jich přišlo nějak moc a všichni měli hlad. Kdyby přišel sám, nebo jen s několika známými, byla bych s jídlem rychle hotová. Ale tolik lidí najednou?

Posadili se před domem a rozpředla se debata. Z horkého dne se stal příjemný podvečer. Rozdělala jsem oheň a rychle jsem připekla další chlebové placky. Mezitím jsem běžela rozdat džbánky s vodou. Bylo mi jasné, že než se všichni najedí, bude už noc.

Má sestra byla tou návštěvou velmi nadšená, ale teď ji nikde nebylo vidět. A víte, kde jsem ji nakonec našla? Seděla si uprostřed všech těch mužů u Ježíšových nohou. Ale to se přece nedělá, to není pro ženu slušné ani důstojné. A zrovna teď, když je všude kolem tolik práce. Kdyby mi pomohla, brzy bychom byly hotové, ale místo toho si tu sedí, a ti druzí ať se klidně uběhají. Kolik takových lidí znáte z vašeho domu či ze sboru? Jak málo je těch, kteří jsou pro Pána ochotni přiložit ruku k dílu.

Musím připustit, že mě jednání Marie nazlobilo, ale to ještě nebylo to nejhorší, co mě čekalo. Když jsem zjistila, že na všechno nestačím, rozhodla jsem se jít za Ježíšem. Věřila jsem, že on dovede pomoci i tam, kde já, pouhý člověk, už nevím, jak dál. Vždyť řekl: „Proste, a bude vám dáno,“ a zde se nejednalo o nějakou mou sobeckou prosbu, o mé pohodlí. Zde se jednalo o jeho lidi, jeho církve a o mou sestru. Opatrně jsem k němu přistoupila, sklonila se a prosebně zašeptala: „Pane, prosím, udělej něco s mou sestrou. Přece ti nemůže být jedno, že jsem na všechno sama a nějak to nezvládám! Prosím, probud' ty, kteří mohou pomoci, a nic nedělají.“

Kdyby Marii jen tiše pokynul, nikdo by to ani nepostřehl, ale on se na mne tak mile podíval, a když i ten poslední hovor utichl, řekl slavnostně: „Marto, Marto, máš tolik starostí a trápení, ale jediného je zapotřebí; Marie si vyvolila dobře a to od ní Bůh nikdy neodejme!“

Nejen, že nevyslyšel mou prosbu, ale ještě mě napomenul před všemi ostatními.

Marie zde porušila zásady slušnosti, nesplnila povinnost, kterou vůči našim hostům měla, a udělala našemu domu ostudu. A místo ní napomenul Ježíš mě. Proč? Copak není právě náboženství v tom, nezištně uspokojovat potřeby našich bližních? Cožpak sám Ježíš v jednom svém kázání neřekl, že to, co uděláme jednomu z našich nejmenších bližních, jsme učinili samotnému Bohu?

Proč tedy Ježíš nazval Mariin postoj dobrou volbou? Já, která jsem se obětavě snažila dát ve prospěch Pána své schopnosti, svůj čas, vždyť jsem pro samé vaření nemohla nic z proneseného slova postrehnout, jsem tady teď stála jako nějaká hloupá Nána, která není schopná ani rozumně odpovědět. Co vše jsem si odřekla, co všechno jsem obětovala, jen abych bratřím mohla nabídnout něco dobrého. Mistrova slova mě bolela.

Polilo mne horko a do očí se mi hrnuly slzy zklamání. Utekla jsem do svého pokoje. Moje základní pilíře víry byly rozbité. Vždy jsem žila v představě, že pro vstup do nebes platí určitý řád. Napřed vejdu ti spravedliví, pilní a pracovití, kteří se obětují pro druhé, jako třeba já dnes. Nakonec budou smět vejít i ti ne zcela pořádní a snaživí, vždyť nebe je dost veliké, aby se tam i pro ně našlo místo. No třeba naše Marie, to je příklad podobných lidí.

Ale to, co zde Ježíš udělal, to zcela převrátilo veškerý pořádek! „Marto, Marto, plniš dobře své povinnosti, ale Marii se podařilo získat místo, které jí nebude odňato...“

Ve svém pláči jsem zaslechla i útržek Ježíšova rozhovoru za zdí. Někdo právě citoval proroka Samuele: „Poslouchat je lépe, než obětovat...“ a já jsem právě před chvílkou udělala pravý opak. Místo toho, abych šla poslouchat, obětovala jsem vše, ba i to poslouchání, jen proto, abych posloužila.

A copak je služba bližním hříchem? Slyším, jak se muži venku dohadují a Petr právě navrhuje, že by bylo dobré, kdyby si Mistr ještě více všímal sociálních potřeb chudiny, protože tím by mohl získat celou řadu následovníků. Mistr mu odpověděl stejným tónem, jako před chvílkou mně: „Chudé budete mít stále mezi sebou, ale hledejte nejprve království nebeské a jeho spravedlnost...“

Teď nevím, komu že to Mistr vlastně odpověděl, zda Petrovi, nebo mně. Není chybou, když mám starost o svého bližního, aby měl vše, co potřebuje ke svému životu, ale i zde platí zásada, že na prvním

MOJE PŘÍTELKYNĚ JANA

místě je království nebeské. Hleďte nejprve spravedlnost nebeského království! Co tím asi jen Mistr myslel? Tato spravedlnost zřejmě nepochází z našeho pozemského snažení, ale ze skutků nebes.

Tím největším darem nebes, nám hříšným lidem, je právě on sám, Ježíš Kristus, a čas strávený u jeho nohou je tím jediným, co má skutečnou cenu v našich životech. A navíc si to vůbec neodporuje, vždyť on sám je tím nejlepším učitelem ve službě bližním.

Naslouchala jsem Ježíšovu hlasu za zdí a pomalu jsem začala chápat, co Marie vyvolila dobře. Pochopila jsem, proč Ježíš nasytil i potřebu oné fénické ženy, protože ona v něm viděla Spasitele svého života, a tak mu předložila svou největší potřebu a prosbu – zdraví jejího syna. Po svém zdraví také velice toužila ona těžce nemocná žena, která se k Mistru ani nedokázala přiblížit, ale jen v jakési pověrečné víře se dotkla aspoň jeho roucha – a byla vyslyšena. Stejně tak byla vyslyšena i projevená touha celníka Zachea nebo slepého Bartimea, který svým zvoláním: „Synu Davídu“, vyjádřil, že věří v Ježíše jako v předpověděného Mesiáše. Stejně tak byla vyslyšena prosba římského setníka za zdraví jeho sloužícího, protože v Mistru viděl Pána, mocného Vládcu, který je schopen i nadpozemským mocnostem poručit.

Jestliže chtěl Mistr nějaký skutek zviditelnit, pak to byl čin oné chudé ženy u chrámové pokladny, která s těmi svými posledními dvěma penízky dala Bohu do rukou své celé „já“ a dokázala věřit, že i v této chvíli ji Bůh má ve své péči.

Nevím, jak se s tím vším vypořádám. Celé roky žiji tímto způsobem, zvykla jsem si na něj, a teď to mám změnit? Jde to vůbec? Nejsem prostě taková jako Marie. Pořád mám dojem, že si Ježíšovu přízeň musím něčím zasloužit a že i ostatní by se měli takto chovat. Přes to všechno mi stále zní Mistrova slova: „Marto, Marto... Marie volila dobře. Vybrala si to, oč neprijde...“

A nakonec, mám-li být upřímná, celou tu dobu jsem si v duchu přála najít v sobě tu odvalu, překonat vlastní předsudky a posadit se vedle Marie a poslouchat Ježíše...

D. BÖHM

Poprvé jsme se setkaly na společném pracovišti bývalého výzkumného ústavu. Kromě osobních sympatií nás k sobě připoutala zvláštní okolnost. V ústavu probíhala přesvědčovací kampaň, aby věřící vystoupili z církví. Bylo nás jen velmi málo, kteří jsme svoji církev odmítli opustit. Mezi nimi jsme byly i my dvě: Jana z Církve římskokatolické a já z Jednoty československé.

Po několika letech spolupráce nás život rozdělil. Narodily se nám děti a po mateřské dovolené jsme nastoupily každá do jiné organizace mimo Zlín. Jako zaměstnané manželky a matky jsme měly obě práce „nad hlavu“. Jen někdy jsme se krátce setkaly, vzájemně jsme si popovídaly o našich rodinách a práci. Až jednou mi jedna naše bývalá spolupracovnice sdělila, že Jana těžce onemocněla a je v invalidním důchodu. Pak jsem se s Janou setkala na koncertě. Doprovázela ji krásná mladá žena. Představila mi ji – byla to její dcera, která právě absolvovala vysokou školu. Za nějakou dobu po tomto setkání jsem spatřila tvář její dcery na televizní obrazovce. V policejní relaci žádali veřejnost o pomoc při pátrání po jejím vrahovi. Když jsem se s Janou setkala, jen mi řekla: „Vy víte, co se stalo.“ A pak mi svým klidným, tichým hlasem vyprávěla, jak si její dcera v Praze zařizovala byt, těšila se, že maminka za ní bude jezdit a společně budou navštěvovat různé kulturní akce. Odmlčela se a pak mi řekla: „Můj muž se strašně rouhá, já mu ale říkám, že to dělá jen z velké bolesti. Nevíme přece, proč to Pán Bůh dopustil...“

Při našich dalších setkáních jsem se od ní postupně dozvíдалa, že zemřel její tatínek, maminka, manžel, mladší sestra; druhou dceru, žijící v Americe, opustil manžel. Vše se stalo v poměrně krátkých časových intervalech. Pouze ten, kdo žije v dobré rodině, kde si všichni pomáhají, chovají k sobě lásku a úctu, ví, co takové ztráty znamenají. Přes to všechno moji přítelkyni můžete potkat vždy vyrovnanou a s laskavým úsměvem na tváři. Statečně snáší útrapy své těžké nemoci, nelituje se, nestěžuje si. Pacientům, kteří s ní chodí

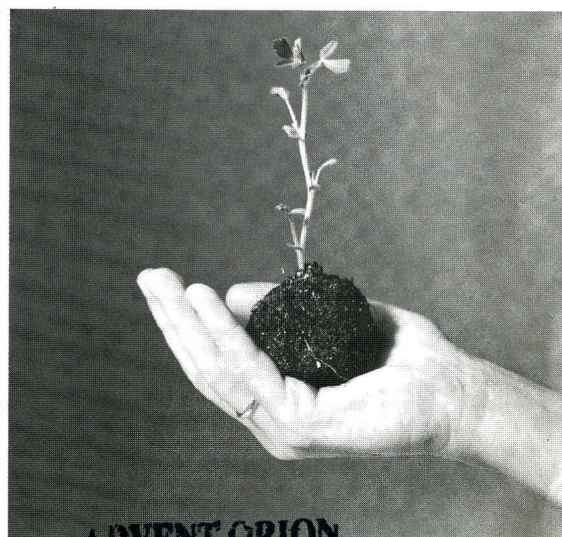
na chemoterapii, rozdává „Slova potěšení“ (biblické verše na každý den v měsíci) a další duchovní literaturu. Myslí na druhé. Někdy mne pověří, abych spolu s ní ve svých modlitbách myslela na někoho z jejích nemocných známých.

Na sklonku minulého roku dostala od svého ošetřujícího lékaře tři měsíce prázdnin s tím, že je může strávit se svojí dcerou v USA. Oběma by bylo dobře, kdyby mohly být stále spolu. Janě její nemoc brání žít v Americe a její dcera má zase své závazky, pro které se nemůže vrátit do vlasti.

Před několika týdny se Jana vrátila z dovolené osvěžená, zahrnula nás fotografiemi a vyprávěním. Při odchodu mi podala částku peněz se slovy: „Dej to, prosím tě, do Adry. Chtěla jsem to dát již před odjezdem do Ameriky, ale už jsem to nestihla.“

Jsem Bohu vděčná za Janino přátelství, které obohacuje a povznáší.

E. M.



ADVENT-ORION
s.r.o.



Roztocká 5

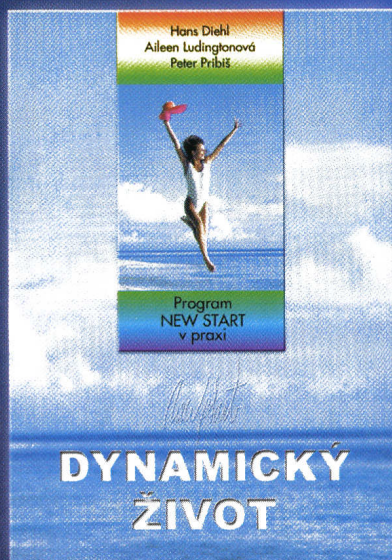
160 00 Praha 6

IČO 49356852 DIČ 006-49356857

31



Advent-Orion Praha nabízí



Dr. Hans Diehl

MUDr. Aileen Ludingtonová

MUDr. Peter Pribiš

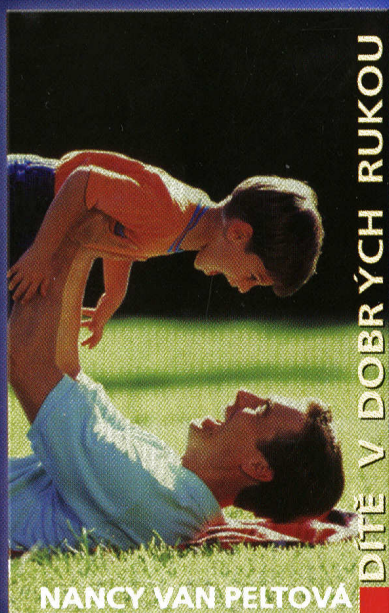
DYNAMICKÝ ŽIVOT

Program NEW START v praxi

Praktický průvodce a rádce vyváženého životního stylu. V 52 stručných kapitolách předkládají autoři nejen řadu moderních poznatků, které se opírají o důležité výzkumy a statistiky, ale kniha poskytuje i program pro vystavění základních pilířů vyváženého života. Čtenáři

se tak otevírá příležitost vykročit na cestu nových možností, jež skrývá jednoduchý a nenáročný životní styl. Dynamický život – takový může být i ten náš, jestliže spolu s touto knihou vyjdeme vstříc potřebám těla i duše a tak naplníme své dny zdravím a pohodou.

Váz., formát 17 x 24 cm, 288 stran.



Nancy Van Peltová

DÍTĚ V DOBRÝCH RUKOU

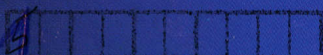
Být v dobrých rukou - to je cenné. Zvláště když jde o dítě. Jeho rodiče a později učitelé či jiní dospělí jsou mu příkladem a pomáhají formovat jeho život, ať chtějí či nechtějí.

Knihy o výchově, a tato není výjimkou, bývá obvykle souhrnem rad a zkušeností. V čem je však kniha N. V. Peltové neobvyklá? Především svou uceleností, s níž autorka nahlíží na otázky výchovy, ale i přehledností. V jednotlivých kapitolách zpracovává to, co je pro danou oblast výchovy nejpodstatnější. Hovoří

o budování sebeúcty, o komunikaci, o trestech a odměnách ve výchově, o sourozenecké rivalitě, o dospívání, o drogách a sexualitě.

Knihy je součástí volné série publikací známé manželské a rodinné poradkyně. V češtině dosud vyšly tituly Známost & Namlouvání a Harmonické manželství.

služební výtisk Brožířský formát 11 x 18 cm, 240 stran.



KNIHOVNA

